

CĂTĂLIN – IONUȚ A. FLOREA

**MĂRTURII ISTORICE DIN
COMUNA PERETU,
JUDEȚUL TELEORMAN**

VOL. I

**Editura Argonaut
Cluj – Napoca
2012**

CĂTĂLIN IONUȚ A. FLOREA

**MĂRTURII ISTORICE DIN COMUNA PERETU,
JUDEȚUL TELEORMAN**

Îndrumător științific: Conf. Dr. Orga Valentin,
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca,
Facultatea de istorie-filosofie, Institutul de Istorie Orală

Tehnoredactare, editare fotografii: Cătălin-Ionuț Florea

Coperta: Cătălin Ionuț-Florea; foto prima copertă – soldați români în primul război mondial, document scanat, aflat în colecția muzeului școlar, originalul aparține elevului Purcărea Sorin din Peretu.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FLOREA, Cătălin – Ionuț

Mărturii istorice din comuna Peretu, județul Teleorman/ Cătălin

Ionuț Florea (coord.)

Cluj-Napoca: Argonaut, 2012

ISBN 978-973-109-344-4

FLOREA, Cătălin – Ionuț

908 (498.2 Peretu)

Introducere

Am ales această temă, deoarece este foarte important, ca profesor de istorie, să îmi realizez materiale didactice auxiliare pentru lecțiile de istorie. Astfel, în cadrul proiectului Conservarea Patrimoniului Cultural Local, derulat la Școala Peretu în anul școlar 2007 – 2008, am avut preocupări în domeniul istoriei orale prin realizarea de interviuri cu veteranii de război, am colecționat cu elevii și colegii profesori sute de obiecte vechi și am întocmit un mic muzeu școlar. Unitatea de învățământ a fost dotată cu sistem de supraveghere video, laptop, cameră video, aparat foto digital, imprimantă multifuncțională, reportofon, etc. (vezi Anexe)

Trebuie menționat faptul că acest proiect a fost desemnat câștigător la Gala Premiilor în Educație 2009, Fundația Dinu Patriciu, secțiunea

„Cel mai bun proiect educațional din ultimii 2 ani”, clasându-se pe locul al II lea (5000 euro), locul I (10000 euro) fiind câștigat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, cu proiectul manualului opțional pentru liceu „O istorie a comunismului în România”.

Cercetări de istorie locală în Peretu au făcut: prof. Vînătoru Marian, realizând: Monografia Comunei Peretu, Monografia Școlii Peretu, Monografia Grădiniței Peretu. Înainte de acesta s-au preocupat de istoria localității Peretu învățătorul Stanciu Alexandru în perioada comunistă și învățătorul Petre Stroescu la începutul sec. XX.

Lucrarea mea are următoarea structură:

- Introducere
- Veterani din al II lea război mondial
- Descoperitorul mormântului princiar geto-dac din sec. IV î.Hr, de la Peretu.
- Bibliografie

- Anexe

Consider că evenimentele și faptele de istorie locală, precum și de istorie orală a familiei, trebuie să fie integrate în lecțiile de istorie, având în vedere particularitățile de vârstă ale elevilor. În special la lecțiile de istorie contemporană, unde fiecare poate să-și aducă aportul la cunoașterea de lucruri noi, care dau o notă aparte lecției, ieșind din rutina zilnică.

Aplicând la școală aceste metode am constatat că elevii devin mai interesați de disciplina predată de mine. De exemplu: la clasa a VIIa A le-am cerut elevilor să caute acasă în albumele de familie, fotografiile vechi cu străbunii lor care au participat la al II-lea război mondial. Unii au găsit fotografii la ei, alții la unchi și alte rude sau vecini.

O altă modalitate prin care am procurat material didactic pentru lecții de acest tip a fost interviul cu veteranii de război. Aceste materiale

didactice audio-video despre istoria familiei elevilor implicați în proiect, le folosesc cu succes la clasă. Lecția are un puternic impact emoțional, deoarece legăturile de rudenie a celui intervievat cu un coleg din clasă, duce la creșterea interesului tuturor elevilor pentru acele povestiri, interesul manifestându-se pentru întreaga lecție.

Am mai solicitat elevilor să întrebe în familiile lor dacă există cazuri în care bunicii sau străbunicii lor au fost persecutați politic. Unii elevi au venit singuri să-mi arate compuneri despre viața familiilor lor în perioada comunistă. Astfel adun materiale de istorie orală pe care le voi folosi la lecțiile de istorie națională sau universală.

Arborele genealogic este un instrument de lucru în cunoașterea familiei elevilor. Pe baza arborilor genealogici ai marilor familii boierești sau dinastice elevii au lucrat pe aceeași structură și au realizat fiecare un arbore personal.

Am să prezint concret câteva aspecte din cadrul unor lecții. Menționez că aparatura pentru interviuri a fost achiziționată în cadrul unui proiect educativ „Conservarea Patrimoniului Cultural Local”.

În cadrul lecției „România în doilea război mondial 1941-1945” se pot integra resursele audio-video, respectiv interviurile cu veteranii de război, fotografii vechi de familie.

La prezentarea echipamentelor militare folosite, am utilizat o fotografie cu un soldat român, străbunicul unui elev. Fotografia este alb negru și prezintă un soldat cu întreg echipamentul militar de infanterist: cască pe cap, ranița în spate, pușca ZB, baioneta, hainele militare, obiele, bocanci, muniția la brâu (vezi Anexe).

În prealabil, fotografiile au fost scanate și transpuse în format digital, astfel au fost prezentate cu laptopul și videoproiectorul.

Pentru acțiunile armatei române pe frontul de Est am prezentat interviul cu un veteran de război care a fost rănit pe câmpul de luptă, de două ori într-o zi. Am urmărit ca la realizarea interviului, bătrânul să fie intervievat de către strănepotul său sau strănepoata sa, care erau elevi. Interesant este faptul că atunci când în clasă, la lecție auzeau cele spuse de veteran, elevii întăreau convingerile conștientizând greutatea unui război, faptul că în manual doar nu sunt doar povești, ci fapte reale, evenimente istorice la care au participat și străbunii lor. O cicatrice de la o schijă sau un glonț, pe care o văd elevii la veteranul de război determină o abordare serioasă a lecției, chiar și pentru elevii care nu prezentau un interes deosebit pentru lecții, în general.

Un impact emoțional a fost și povestea unui prizonier de război, străbunicul mai multor elevi din școală, capturat de ruși și dus pe Volga în

Astrahan. Condițiile mizere și mâncarea puțină și proastă a impresionat elevii.

Mai departe, în filmul documentar realizat de mine, o bunică ne-a povestit viața grea din sat în timpul războiului. *„Când au venit nemții era mai bine față de ruși. Nemții plăteau pentru tot, însă rușii luau fără să plătească, ba mai mult împușcau un butoi cu vin sau țuică pentru o sticlă pe care o luau cu ei.”* Asemenea relatare destinde atmosfera aceste mărturii.

Pentru frontul de Vest, unii elevi au facut interviu cu alți veterani: unul dintre ei povestește despre masacrul de la Dombrad, la trecerea Tisei. Alt veteran povestește despre condițiile grele din prizonieratul său la germani, în lagărul de la Miskolc în Ungaria.

La momentul discuțiilor despre eliberarea Cehoslovaciei se poate prezenta un alt interviu cu un veteran de război, care a făcut parte din

„Vânătorii de munte” și a ajuns până în munții Tatra, unde a fost rănit în spate. Deasemenea, la discuțiile despre încheierea războiului, se poate prezenta relatarea unui veteran care s-a întors pe jos din Cehoslovacia în 70 de zile. Și acești veterani au strănepoți la școală, aceștia fiind cei mai interesați de lecție, atunci când aud că vor vedea pe străbunicul lor la lecție.

Când se discută despre urmările conflagrației elevii prezintă un caz aparte din familia lui și anume faptul că străbunicul lui a fost rănit în război. Elevul citește ce a aflat de la bunicii lui despre străbunicul rănit pe front (vezi Anexe).

Această lucrare cuprinde și materiale realizate de elevi în cadrul proiectului educativ: *„File din istoria familiilor noastre”*, proiect ce se derulează în prezent în școală, coordonat de prof. Florea Cătălin Ionuț.

AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL, MĂRTURII DE LA VETERANII DE RĂZBOI

MĂRTURII DE PE FRONTUL DE EST

Lătărețu Dumitru, 87 de ani, oct. 2007

Am plecat cu două leaturi mai devreme, ne-a băgat la o școală de cadre.

După școală am dat examen, eu m-am făcut că nu cunosc, nu știu. Am făcut o temă de luptă, eram cu pușca mitralieră. Am ieșit primul, când a văzut locotenentul, era un băiat tânăr, mi-a zis: pune gradul pe epoleți, i-am zis că nu îl pun, pentru că ofițerii nu îl purtau de frica rușilor. M-a făcut sergent și eu gradul nu l-am pus.

Am venit acasă de 2 ori în permisie. Am făcut 5 ani de armată.

Când eram în Cherci, pe frontul de est, a venit un avion să bombardeze și nemții l-au dat jos. Doi piloți au sărit din avion și au aterizat în apă, dar până să ajungă jos, s-au dus nemții cu barca și i-au pus în barcă, să îi ia prizonieri. Când a căzut avionul, eram la 100 de metri depărtare de apă și a sărit apa pe noi.

Nu am fost rănit. Odată am fost încercuiți, dar am scăpat.

Ce mâncam? Arpacăș, fasole, dimineața, iar seara, cartofi, diferite.

Scrisorile ajungeau la familie după o lună, alteori o săptămână.

Ne-am întors cu trenuri mărfare, mai mergeam și pe jos. La război este ca și când ar veni moartea și tu ești pe patul de moarte. Copiii de la școală să fie sănătoși, să învețe carte și să se roage să nu fie război, pentru că războiul nu este bun.

Interviu realizat de Mirela Stroe, cls.a VIIa C.

Almăjanu Marin, 86 ani, oct. 2007

Am făcut 2 ani de armată și 1 an și jumătate prizonier în Rusia. Am fost ochitor la branduri, era greu un brand, avea 60 kg. Avea un afet, cu două

crăcane. Țeava era prinsă jos de o tablă și pe țeavă se băga proiectilul. Avea un aparat lângă ea și îi reglai distanța.

La Constanța am stat 2 ani și jumătate, pe litoralul mării. Patrulam de la Constanța, Agigea, Eforie Nord, Eforie Sud. Odată, ai noștri se duceau și luau struguri din niște vii, s-au supărat

proprietarii și a venit la căpitan, acesta a făcut instrucție cu noi pe o miriște. Lua lopata Lineman și le dătea câte una sau două la fund, la soldații care nu executau comanda corect. Am fost la Regimentul 2 Vânători. 18 zile mai plecam acasă, prin rotație.

În timpul războiului, când eram la Băile Strunga, le cântam la ofițeri și la camarazi, cu vocea. Am stat 10 zile pe linia I, rușii trăgeau și când se mișcau măcăcinii de la vânt, că ziceau că este cineva acolo. Ai noștri, românii, mai adormeau noaptea și veneau rușii, îi astupau la gură și îi luau de pe poziții. A doua zi dimineața, râdeau de noi că mâncam boabe coapte, că ne dădea boabe coapte în loc de ceai, dimineața.

Într-o zi, însoțeam niște camioane cu muniție și au trecut niște avioane peste noi, noroc că nu au tras, că ne omorau, aveam tone de proiectile. Când am fost pe front, cei mai în vârstă ca mine, mă

puneau să stau în niște coceni, de când plecau ei și până veneau. Așa am făcut 10 zile. Când s-a rupt frontul, noi ne retrăgeam și rușii înaintau. Ne-au înconjurat într-o comună Galbeni, Frumoasa. Când veneau avioanele intram în porumb și băgam capul în pământ, rămam cum rămă porcii. Alături de mine un camarad a fost împușcat în piept, când sforăia, îi țâșnea sângele din piept, ce să-i fac, nu pot să-i fac nimic, l-am lăsat acolo, nu știu ce o mai fi făcut. Noi ne duceam la o moară și luam boabe și le coceam să mâncăm. Au venit niște ofițeri ruși, au chemat pe ai noștri, ne-au dezarmat. Eram de la 9 Vânători, 2 Vânători, 6 Mihai Viteazul, 21 infanterie cu toate căruțele („trenuri de luptă”). Nouă ne-a zis să nu luăm nimic la noi, decât cămașă și țoale de schimb. Ne-au dus la Băile Strunga în 2 curți. Eram aproape 7000 de soldați. Ne uitam cum veneau cu cai morți în căruță, le tăia căpățânili și făcea ciorbă și ne dădea să mâncăm

carne de cal. Am stat acolo o săptămână, eram 16 inși din Peretu, ne-au strâns pe toți și ne-au dus la Bălți în Basarabia. Acolo am văzut o șiră de pâini, cât era o casă. Rușii băgau prizonierii la vagoane, încărcă pâne și îi trimitea în Rusia. Așa am plecat în vagoane de boi, două săptămâni am mers cu trenul. Oprea când ajungea la câte un lac mare. Cine avea bidoane lua apă în bidoane. Santinelele rusești erau lângă noi. Care nu aveam bidoane, beam apă direct din lac. Așa ne-au dus în Rusia, pe Volga în Astrahan. Am stat un an de zile acolo, erau 10 inși din Peretu în vreo 4 lagăre. 2 au murit de la noi din sat, eu m-am dus de i-am îngropat pe un deal, acolo. Acolo când îi îngropa, nu îi lăsa cu nimic îmbrăcați, îi arunca despuieți. Aveau o căruță cu o iesle, cum era la noi odată, un tron așa mare, câte 4-5 inși, îi răsturnau jos, o santinelă și cu căruțașul. Făceau o groapă până la genunchi. Îi luam și noi și îi puneam în groapă, călcam cu

picioarele pe ei, îi așezam cum așezi lemnele în magazie și îi îngropam acolo.

Odată am udat la cartofi, eram cu 15 nemți și 2 români. Mai scoteam cartofi și mă duceam în sat, îi fierbeam și îi mâncam cu ceilalți 2. Mai vindeam, am făcut 80 de ruble. Cumpăram laptili bouului, făcut din semințe de cânepă, câte un polonic, se făcea cum facem noi ceaiul acum. Cumpăram pâine și mâncam.

Un văr de-al meu, tot Almăjanu Marin, a murit...la un an de zile a venit ordin să ne dea drumul acasă. Eu eram născut în 1921, el era în 1914 născut. Nu mi-a dat drumul. O rusoaică a venit la mine și mi-a zis: „*Slușă, davai suda, raz, dva, pașol na doma!*”, că mâine ne dă drumul acasă. Au făcut un convoi, acolo erau numai nemți, doar câțiva români. La nemți le dădeau drumul acasă, erau copii de 14 ani, îi luase în armată Hitler. Am ajuns în Germania, îi băga 2 săptămâni în

carantină și îi trimiteau acasă. 6 săptămâni am făcut pe drum. Acolo împachetam fabrici, le puneam în vagoane și le trimiteau în Rusia. Când ne întorceam să ne urcăm în vagoane, eram în convoi de 1000 de oameni. Odată, două santinele ruse au tras într-un neamț care ieșise să-și facă nevoile și l-au lăsat jos, săracul. Eu mă uitam înapoi și ziceam, uite bă săracul, o fi avut și el acasă nevastă, copii, mamă, tată, frați surori, l-au împușcat ca pe un câine. Din august 1945 și până pe 20 ianuarie 1946 am stat în Germania.

Ne-a dus în Rusia, am mai stat o perioadă. În vagoane ne făceam nevoile printr-o țeavă și o cutie, pe care o scuturam afară, să mă iertați. Într-o zi ne-au mutat de la un lagăr la altul, din convoi au început să cadă din ei, nu puteau să mai meargă. Rușii ziceau: „*Shuşăăă, davai suda, idi suda!*”, îi luam de subțiori pe cei care cădeau, ne odihneam puțin și plecam. Am urcat în tren, ne-au dus la alt

lagăr și de acolo mi-au dat drumul. Au format alt convoi, eram la primul vagon. Când am stat acolo am văzut câmpul pe care fusese varză, acolo sub niște coceni se vedea niște foi de varză, am cerut voie la santinelă, mi-a dat o varză și am mâncat-o crudă, de foame.

Copiii să asculte de părinți, să se roage la Dumnezeu pentru sănătate, să fie ascultați de părinți, de bunici, să învețe carte, că pentru ei învață, e și proverbul: „*Cine dă, lui își dă, cine își face, lui își face!*”

Interviu realizat de Almăjanu Cătălin Daniel, cls. a VII a D.

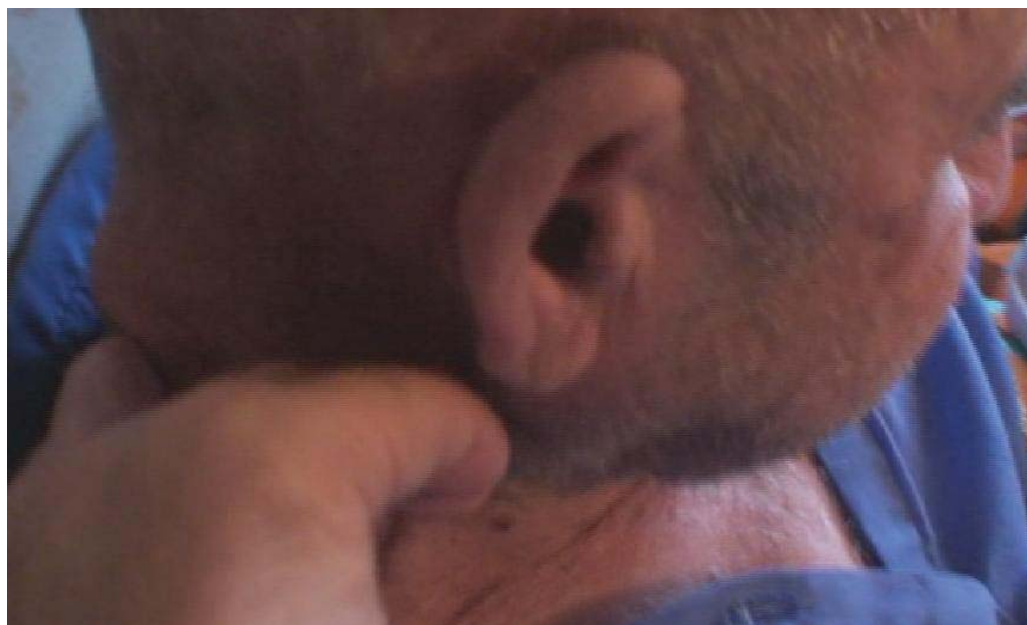
Geanaliu Grigore, 88 ani, nov. 2007

Am luptat pe frontul din răsărit, am fost rănit. Mi-a intrat cartușul prin cască, a găurit-o, a trecut prin

cap, ceafă, pe sub cămașă, pe spinare și s-a oprit în pulpa piciorului. La spital mi-au scos cartușul din picior. Am o gălcă și acum la ceafă, de la rana din război.

Trăgeau rușii cu brandurile, de urla cerul ca

purcelili.

Am fost o lună la spital, o lună am stat acasă, iar când a ajuns frontul la Odessa, ne-a trimis pe front.

Eu eram cu aparatul de transmisiuni, M.O.R.S.E., băteam literele cu un buton și se scria cu linii și puncte.

Când mâncam, făceam cu schimbul, trebuia să păzim. Mulți ruși se predau la noi de frica nemților.

După 1944, când am trecut de partea rușilor, au venit peste noi în țară. Pe mine m-au lăsat la vatră.

Interviu realizat de Mirela Stroe, cls.a VIIa C.

MĂRTURII DE PE FRONTUL DE VEST

Geanaliu Gheorghe, 84

ani, nov. 2007

Bună ziua, cum vă numiți?

Geanaliu Gheorghe.

Câți ani de armată ați făcut?

Păi am făcut din 1944, până în 1946.

De câte ori ați fost în permisie, acasă?

Am fost odată, că am fost pe front și ne-a rănit. Am fost la spital, de la spital ne-au dat un concediu de 20 de zile, după care ne-am dus la unitate. Am mai stat o jumate de an la unitate și ne-a pornit pe front, în Ungaria. În Ungaria am stat ce am stat și ne-a pornit mai departe în Cehoslovacia. Acolo, la o comună nu am putut să o ocupăm și ne-

a rănit. Am mai stat 20 de zile în spital, în Cehoslovacia. Între timp, războiul a mers în continuare spre Germania.

Ați fost rănit de 2 ori?

Da, mai ușure, nu în pericol de moarte.

Cum ați fost rănit?

Odată am fost aici, la noi în țară. Pe noi ne-a luat mai mici în armată, am fost ultimul contingent care a mers la război, am fost numai pe frontul de vest. După 3 luni de instrucție. Când urmăream armata nemțească, la noi în țară am fost rănit de glonț, nemții se retrăgeau. Am fost la spital, la Craiova. La 1 ianuarie 1945 am plecat pe front în Ungaria.

Din Ungaria până în Cehoslovacia am plecat pe jos. Zece zile și zece nopți am făcut până acolo. Am trecut pe jos prin munții Tatra, noi am fost la Vânători de munte. Când m-a rănit a doua oară, eram pe un deal și ne pregăteam să coborâm, să

ocupăm un sat. Era cum e la noi pe deal, de am veni spre cimitir în sat. Când am ajuns la străzi, erau nemții. Au început să tragă în noi, noi ne-am retras. Peste sat, în partea cealaltă, erau nemții cu armamentul greu, aveau poziție bună să tragă în noi. Au tras și când urcam eu dealul, m-a rănit în spinare, în vreo 3 locuri. Un proiectil căzuse și a explodat în spatele meu, iar schijele m-au rănit. Nu mai aveam putere, abia m-am târât de unde plecasem. Am lăpădat și pușcă, am lăpădat și sac de merinde, am lăpădat tot. Ne-a dus la primul post de ajutor, ne curgea sânge, ne-a pansat, ne-a pus într-o trăsură cu 2 cai și ne-a dus la spital, în urmă. Am stat o lună. În 1945, primăvara m-a rănit a doua oară. Frontul a mers înainte spre Germania, noi am rămas în spital, răniți, la Brno, unde se fabrica armament, Z.B. – urile (puști Zbrojovka Brno).

Cum ați venit acasă?

Noi am venit cu trenul acasă, în vagoane de vite. Am făcut 2 săptămâni, pentru că oprea prin gări, noi mai ne duceam să căpătam de prin sate, că nu aveam haleală.

Cum era mâncarea în război?

Cea mai bună era ciorba de cartofi, fasolea, pâinea.

A murit un camarad de arme pe lângă dumneavoastră?

Nu! Odată, când abia intrasem pe front, am văzut dimineața la un tufan mare, în apropiere de unitate, un om mort. Avea lângă el un sac de cartușe trase, acolo fusese un post nemțesc. L-am îngropat pe acel om, dar era piatră jos, nu puteam să sap ca la noi, l-am acoperit cu pietre și am plecat mai departe.

Așa am pățit la război. Am venit în țară, ne-am dus la unitățile de care aparțineam, de acolo ne-am dus la centrele județene de care aparțineam. Pe

mine m-au trimis la București, la un depozit de armament, abia în 1946 m-am liberat.

Toată viața am fost tâmplar de meserie, am făcut uși, ferestre, mese, scaune, ce a fost nevoie, lucrez și acum.

Interviu realizat de eleva Stroe Mirela, cls.a VIIa C.

Geanaliu Tudora, soția veteranului Geanaliu Gheorghe.

Cât a fost el pe front, cu credința în Dumnezeu ne-am descurcat, că eram oameni săraci, era greu. Făcusem și noi planuri de viață, comunicam prin scrisori, care ajungeau la 2 sau 3 săptămâni, era război și mergeau greu scrisorile, nu era ca acum. Munceam ca grădinari la câmp, munceam cu socrii mei, care erau tot grădinari și în prezent tot

grădinari suntem. Puneam ardei, pepeni, ceapă, varză, cartofi, ce se pune și acum.

La treierat se făcea o listă de adventiști și treieram cu toții.

Interviu realizat de eleva Stroe Mirela, cls.a VIIa C.

Cîrnaru Ilie, 84 ani, nov. 2007

În 1944, am plecat în război, cu un an înainte de termen. Am fost militar la Regimentul 20 Infanterie, de la Turnu Măgurele am plecat. Am făcut o lună jumate instrucție și ne-a pornit pe front. Se întorsese frontul din Rusia spre Germania.

Am mers la Corabia, acolo ne-au întâmpinat nemții. Ne-am întors și am venit la Zimnicea și aici ne-a omorât nemții câțiva soldați. Am plecat spre Calafat. Ne-au întâmpinat nemții și ne-au omorât 4 ostași. De acolo am luat-o drept la Arad. Când ne-

am dus într-o grupă de cercetași, dincolo de Tisa, i-am descoperit pe nemți, am venit înapoi și i-am spus colonelului Nedelea;

Dragalina era comandant de divizie. Ne-am organizat, fiind înconjuțați de nemți și am trecut Tisa pe un pod de vase. Mai treceam și prin apă. Pe malul celălalt era un foc și ne încălzeam, era noiembrie ca acum, frig, ne dădea țuică, vin, să ne încălzim, eu nu beam, că eram adventist. Când lăpădam cămașa și mișcam spinarea, se crăpa pielea și ieșea sângele. De acolo am plecat și ne-a prins nemții la Mișcolț, unde ne-au luat prizonieri. Am stat în lagăr la Mișcolț, eram 3000 de prizonieri, veneau cu 7-8 cazane de mâncare.

În lagăr erau paie pe jos și nisip, câte paie și nisip, erau și păduchi, fraților. Am stat 2 luni în lagăr. Păduchii îmi mâncase toată pielea de la piept, eram carne vie. De aici ne-a dus la un lagăr internațional. Îi lua pe români, polonezi, bulgari, ce

erau, prizonieri și îi ducea acolo. O lună de zile ne hrănea bine și de aci, ne dădea odomnișoară, să mă scuze fata asta,te împreunai cu ea, până rămânea gravidă, la urmă te împușca. Făceau acest lucru pentru că ziceau că din două nații iese mai deștept omul, Am aflat de la un colonel român, care a luptat și în 1916, a fost luat prizonier și a rămas acolo. El m-a salvat din lagăr. Când am încercat să spargem lagărul de la Mișcolț, să evadăm, era unul din Vitănești și unul din Peret, de la noi. Pe mine m-a prins și pe ei nu i-a prins. M-au dus înapoi la lagărul Mișcolț și acolo m-au bătut nemții, cu pumnii în stomac. M-au bătut până am căzut și m-au lăsat aproape mort, 13 zile nu am mâncat, nu mai puteam nici să vorbesc.

A venit odată un om și a întrebat care suntem români, niciunul nu răspundea de frică să nu fie împușcat, pentru că întorsesem armele împotriva nemților la 23 august 1944. Am zis unui polonez să

ridice mâna mea sus, că ori de mor, ori de-oi scăpa, ce să mai stau eu aici. A venit ăla și m-a luat în brațe și m-a dus la mașină, m-a dus tocmai în Berlin, la casa lui. Mi-a dat să mânânc...(suspină), o lingură de supă, dacă îmi dătea mult, muream, eram anemic, stomacul era strâns de la foamea din lagăr. Mi-a spus mai târziu: „*Să nu te sperii, că eu sunt român, colonel din 1916, o să rămâi aici, te facem cetățean german și te căsătorești cu una din fetele noastre*”, eu nu ziceam nimic, tăceam și ascultam. Trei luni am stat la el, m-a pus pe picioare. Eu eram cizmar de meserie, m-a pus la probă. A venit să își ia măsură, stătea jos, mai erau și alții cu noi. Eu i-am zis: „*Domnule colonel, nu vă supărați, trebuie să stați drepti în fața mea, ca la armată*”! El a zis mirat: *De ce?*, eu i-am explicat pentru a nu ieși cizmele strâmte. Mi-a pus la dispoziție toate uneltele, mașină de cusut și am lucrat multă vreme numai pentru ai lor, ăia marii,

până s-a făcut pace. El avea proprietate mare, mai mult decât avea Papia la noi. Ei vroiau să-mi dea o fată, o nepoată a lor, să mă culc cu ea, dar nu m-am atins de ea, ei se supărau pe mine ca nu vroiam. Le-am explicat că așa am învățat eu de la părinții mei, că până nu sunt căsătorit legitim cu o fată, dacă mă ating de ea, sunt un curvar, așa scrie la carte, părinții mei erau adventiști.

Eu aveam 3 frați pe front în Rusia, nu știam nimic de ei și mă durea inima, vroiam să aflu despre ei. Devenisem abătut, colonelul m-a văzut și m-a întrebat ce am, eu i-am spus. Mi-a zis că o să facă el un plan. Mi-a dat drumul acasă, mi-a dat o geantă cu obiecte de aur, dar eu nu știam ce e în geantă. Mi-a zis: „*Vezi, la granița americană nu te ferești, dar la granița rusească să te ferești, că ăia îți iau geanta!*” Mi-a mai dat 2 nasturi (pastile) să îi beau și mi-a zis că o să mă fac alb ca varul după ce îi beau, numai așa urma să mă lase rușii să trec,

altfel mă duceau în Rusia. Să spun că sunt căsătorit, că am 2 copii și că m-au bătut nemții în capul pieptului. Am lăsat geanta într-un copac, am băut pastilele și m-am dus la santinele, era și cel din Vitănești, pe el l-a trimis în Rusia. Pastilele alea m-au salvat. Când m-am întors să iau geanta, nu am mai găsit nimic. Mai aveam un ceas de aur ascuns la bonetă, cu el am cumpărat 2 pogoane de pădure, dar a venit statul și l-a luat și pe ăla. De la coana Veta din Dulceanca, de unde luase și fratele meu Stăncuțu, ala de îl are pe fiul său procuror, Florin al lui Cârlanu, cumnatul primarului.

În România am venit legați sus pe tren, eram legați unii de alții, alții se țineau de bare, așa am venit până la Arad, de aici am luat alt tren și ne-am suit pe scări și așa am venit, că erau mulți soldați.

Când am ajuns la Roșiori am aflat că s-a auzit că..... (lacrimi în ochi). Pă ...părinții mei...m-au dispărut, ca mort. Andrei Geană i-a spus lui tata că

eram dat ca dispărut, la primărie. După doi ani au aflat că trăiesc, au plecat și ne-au luat cu căruțele de la Roșiori și am venit acasă la Peretu.

Frații mei. Unul fusese rănit și se vindecase la un spital în Polonia, îl îngropase un proiectil în Rusia, a trăit până acum câțiva ani. Așa am pățit cu războiul (se șterge de lacrimi).

Viața noastră stătea în fața morții, fraților. Dumnezeu este alături de noi. Războiul este al diavolului.

Interviu realizat de eleva Mirela Stroe, cls. a VIIa C.

Boroseanu Vasile, 84 ani, nov. 2007

Eram elev la Școala Normală de la Chișinău, când am fost încorporat la Școala de ofițeri în rezervă de la Botoșani, care s-a refugiat pe urmă la Timișoara. Am rămas să apărăm Timișoara de nemți, noi Școala Militară, apărăm și Aradul. Eram practic izolați, cu nemții în spate, cu ungurii în dreapta, noi ne temeam de ei, ei fugeau de noi. Am făcut 2 ani de armată și am venit o singură dată acasă în permisie, când eram la Botoșani. În război am participat la apărarea Aradului, a Timișoarei. Noi i-am dislocuit pe nemți, iar rușii ne-au dislocuit pe noi.

Am avut niște lupte pe șoseaua care duce de la Arad spre Timișoara, am avut 3 morți. Am făcut 3 fapte de vitejie, ca să spun așa: am întors o coloană de tancuri, am doborât un avion și am salvat o școală de copii.

Aveam armament de infanteriști: mitraliere, branduri. Am tras cu brandurile, am rupt o șenilă la un tanc și s-a întors coloana, s-au speriat, s-a întors către Arad. Apoi, la gara Vinga, lângă Arad, au venit niște avioane și un tren cu refugiați români care fugeau dinspre Arad, spre Timișoara. 3 avioane s-au lăsat pe o coastă și au făcut praf vagoanele. Copii sfârtecați, cu mațele întinse pe calea ferată, mame bocind, una fără o mână...Eu eram acolo, ce să fac?, comandantul nu era acolo,

eu eram ajutor de comandant, am pus să se tragă cu toate armele, nu aveam armament antiaerian. Drept vitejie, un avion s-a lăsat pe o coastă, a luat foc. L-am doborât, însemnează că l-am ochit bine.

Altă faptă deosebită, erau niște copii sechestrați într-o școală de o santinelă germană. Eu, târâș-grăbiș am somat santinela, am luat-o prizonieră și am eliberat copiii.

Am primit ordin să ne retragem spre Timișoara și ne-am retras pentru că veneau rușii să ne înlocuiască. În timpul ăsta, trebuia să dormim într-o magazie cu nutreț, cu fân. Într-o noapte au venit peste noi niște soldați români, urmăriți de soldați unguri, ei plângeau că mulți s-au înecat când au trecut Mureșul. Erau dezbrăcați, în lenjerie intimă sau în pielea goală. Ne-am retras Pișchia, am săpat gropi căzăcești să nu ne zdrobească tancurile dacă veneau. Mie nu îmi era frică de moarte, nu am mai săpat că era pământul tare, cu lopețica

Lineman. La un moment dat au venit niște avioane și noi ne-am băgat cu capul într-o șiră de paie și trupul tot rămăsese afară, putea să ne facă ciur. Avioanele au mitraliat și au plecat. Eram lângă o lizieră de copaci, comandantul ne-a pus să săpăm. Era un sat neocupat în apropiere, erau români. Un grup de soldați au cerut voie comandantului să meargă în sat cu merinde și să le dea pe șuncă. Au venit încărcăți cu șuncă și cu țuică. A doua zi, Bucium a plecat iar. Păș, păș, s-a dus dincolo de pârâu, până la sat. Erau cam 3 km până acolo, noi îi urmăream cum intră în sat. Deodată am văzut cum se trage în sat, un grup de maghiari trăgeau într-ai noștri și ai noștri trăgeau în ei. Un comandant de grupă de la noi care avea o pușcă mitralieră cu 72 de cartușe a zis: „*Stai mă să îi ochesc eu mai bine!*” și s-a ridicat, și cum s-a ridicat, l-a lovit un glonț direct în frunte și acolo și-a dat duhul. Maghiarii venise în sat călări și ei tot după merinde.

Ei au fugit la caii pe care-i lăsase pe un deal, eu am tras cu mitraliera și cu brandul în grupa de cai, am văzut cum s-au împrăștiat caii în toate părțile.

La câteva zile a venit puhoi de armată rusească, au scos femeile din sat și le-au pus să sape gropi în locul lor. Eu făceam pe translatorul. Rușii întrebau unde este Berlinul, ei credeau că este după dealul următor. Un comandant de la ei a venit cu multe țigări, era cu o pufoaică pe el. „*Comandir?*” I-am aratat pe comandantul nostru, el a zis „*Ia toji comandir!*”, că el este tot comandant. Ne-am despărțit, trebuie să ne retragem spre Lugoj și de acolo la regimente. Mergând pe jos, alții cu bicicletele. Rușii ne-au luat bicicletele. Am stat la Lugoj o lună, apoi am mers la Călărași. Regimentul trebuia să plece în m-ții. Tatra, în Cehoslovacia. Pe mine a început să mă doară capul rău. M-am dus la infermerie, mi-au ridicat cămașa, burta plină de păduchi. Mi-au dat alte haine de la

niște prizonieri. Am plecat la gară și am plecat agățat de vagoane de marfă, către Caracal, acolo erau părinții mei, la Stoenеști. Eu eram din ce în ce mai slăbit, un văr al meu m-a dus la infermerie la Caracal, am păcălit pe unii cu căruța să ne ia, pentru că nu te luau dacă aveai tifos. Eram bolnav de tifos exantematic, nu puteam să mai stau în picioare. M-am dus în 4 labe prin infermerie, acolo m-a văzut doctorul, m-a întrebat de unde sunt, i-am spus, m-a întrebat ce am, i-am spus că mă doare capul și nu mă mai pot ține pe picioare. Când i-am spus că de 5 zile mă doare capul, a zis că e o minune, că trebuia să mor până acum, m-a internat, spunând că nu o să durez mult, mi-au băgat hainele la opărit în etuvă. Am cerut o foaie și un creion să scriu pentru ai mei cum am murit, în timpul ăla mi-a căzut creionul, a venit o asistentă și mi-a făcut o injecție, am adormit. Când m-am trezit, făcea doctorul vizita, punea mâna pe bolnavii din paturi

și zicea: ăsta e mort, ăsta e mort, asta trăiește, când a ajuns la mine, apoi a zis că oi mai trăi până mâine. M-au mutat într-un salon unde jumătate muriseră, mi-au zis să nu mânânc pere sau acrituri. După 3 zile m-au mutat la recuperare, era luna mai și s-a terminat războiul. O lună mi-au dat concediu de recuperare.

Când eram elev ne-au strigat că suntem decorați, fără să ne dea ceva la mână. După 1989, când a venit noua democrație, cei decorați au primit anumite drepturi, dar eu nu le aveam. Am căutat la Pitești la Arhivele Militare și o profesoară de istorie m-a ajutat, am fost și cu o nepoată de-a mea, Mihaela Trofăilă. Mi-a găsit dosarul și mi-a spus că sunt decorat cu „*Bărbăție și credință cu spade*”, și mi-a dat adeverința. Am înregistrat la Alexandria și mi-am primit drepturile.

Eram într-un sat departe de gară, în jud. Olt și am venit la Peretu, aici este sat bun, soția mea este

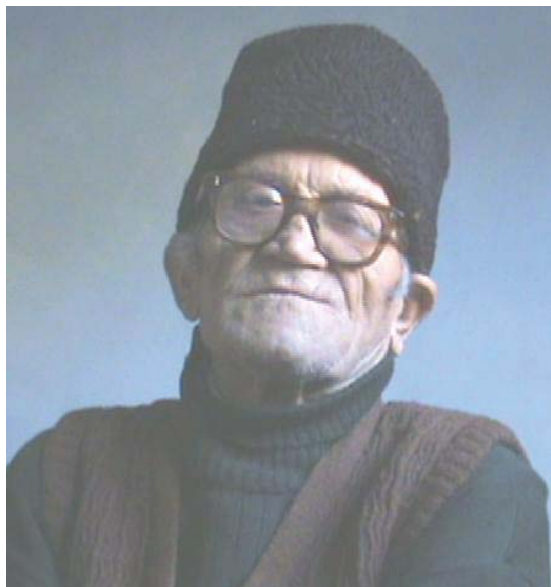
olteancă, ne-am făcut perețeni. Eram din Com. Visoca, Jud. Soroca, Basarabia. Am fost 15 ani director la Peretu, la școala nr. 2, 1 an în Bărâcea, și 3 ani la școala din centru. Vânătoru a luat-o de pe malul Prutului, eu de pe malul Oltului.

Cine vine la Peretu, nu mai pleacă.

*Interviu realizat de elevul Tudorică Florin Ionuț,
cls. a VIIa D*

Licu Marin, 84 ani, dec. 2007

Am făcut 2 ani și jumătate de armată, nu am venit niciodată în permisie, că era război, am fost rănit și în pericol de moarte.

Când am plecat în război, eram ca orice militar. Dimineața pe 23 august 1944, a venit locotenentul la noi și ne-a spus că frontul din Moldova s-a rupt și să ne pregătim pentru o deplasare. Ne-am luat ce am avut și noi, am plecat la gară, am urcat în vagoane mici. Ne-a lăsat într-o gară în munți, că eu eram la Vânători de munte. Mergeam numai prin munți, cum ajungeam la șes, ne băga iarăși în munți. După aia am auzit tunurile bubuind și armele păcănind. Ne spuneau instructorii noștri, care fuseseră pe front în Rusia: *„Bă băieți, voi sunteți tineri, n-avem decât 3 luni*

de instrucție, suntem pe front!”. Noi nu știam ce înseamnă. Ne băga la 10 metri unul de altul, ne rărea și așa înaintam. Am ajuns la Someș, nu puteai să treci, venise apa mare. Prin tunuri, prin branduri, ce era acolo, amărală, ciumăreală, frică. Ne trecea cu niște șalupe, bărci, luntre, cu ce puteau. Acolo m-a rănit și am făcut o poezie. După ce m-a rănit, am sfâșiat cămașa, m-am înfășurat cu un șarvet pe care-l aveam de acasă. Am mers pe picioare până la primul post de autor, că eram rănit la mână. Am mers pe jos 2-3 km, am stat 1 zi sau 2, apoi ne-a suit într-o mașină și ne-a dus la Aiud unde ne-a ținut 2-3 zile. De acolo ne-a deplasat la București, iar de acolo ne-a localizat la Constanța, unde am stat 2 luni, după care mi-a dat concediu 60 de zile, așa scria în foaia aia. Era un locotenent, Bonghiu, le mai cântam prin spital, mă iubeau mult și de aia mi-au pus 60 de zile și concediu nelimitat. Colonelul nu s-a uitat când a semnat că

locotenentul mă avertizase. Și am stat acasă. După aceea mi-a venit ordin de la Cercul teritorial Teleorman, Turnu Măgurele, am stat câteva luni și mi-a venit ordin să mă prezint la București, la Marele Stat Major, am stat 1 an și jumătate. De la un colonel, care avea o ordonanță Felix Țopescu, are un băiat comentator de fotbal, Cristian Țopescu, de acolo pe toți ne-a vărsat la Turnu Măgurele și ne-a liberat.

Să vă spun poezii pe care le-am scris în război:

La război

*Guvernul când s-a schimbat,
Noi cu nemții ne-am luptat.
Cu nemții din București,
Din Câmpina și Ploiești.
Dă ordin Majestatea ta
La divizia a IIa,
Ca să plecăm în Ardeal,
Tot cu trenul personal.
În Ardeal când ajungeam,
Altă linie schimbam*

Și la Târnăveni mergeam,
Din treacăt ne debarcam,
Pe poziție mergeam.
Someșul când l-am trecut,
Pe mine când m-a rănit,
Glonț de pușcă oțelit,
Eu cămașa-m sfâșiat
Și eu singur m-am pansat.
Brancardierii veneau
Și pe mine mă găseau,
Dar nu pot nimic să-mi facă,
Nu pot Someșul să-l treacă,
A plouat măi frățioare
Și-a venit Someșul mare.
Nu avem nici pod, nici punte,
Numai o micuță luntre.
Trecem noaptea, pe-nserat,
Că nemții ne-au reperat
Și cu brandul ne-au luat.
Luptați nemților, luptați,
Că în România cât ați stat,
Numai bunuri ați mâncat.
Ați mâncat ouă și unt,
Numai sirop ați băut,
Dar acum mai beți ce-aveți,
Rezistență să țineți.
Ce credea Hitler al vostru
Și cu Antonescu nostru?

*Să cuprindă lumea toată
Și s-o pună sub picior,
A venit și rândul lor
Să moară, că-s vinovați,
De popor, sunt judecați*

Să vă spun alta și mai frumoasă:

Ceasul despărțirii

*Acum ceasul bate unu,
Hai mândruțo să-mi dai drumul.
În rochiță gălbeoară
Și cu zâmbet de fecioară,
Ce mi-apasă în suflet, al tău dor.*

*Acum ceasul bate doi,
Eu plec mândro la război,
Ieși afară la portiță,
Să-ți sărut a ta guriță,
Părul tău și ochii amândoi*

*Acum ceasul bate trei,
Te rog mândro, dacă vrei,
Să mai dai tu o guriță dulce,
Să fie pe un`m-oi duce
Și pe unde or bate pașii mei.*

*Acum ceasul bate patru,
În picioare e tot satul,
Clopotele trag și sună,
Toți flăcăii se adună,
Tunul bate, iar plec în război.*

*Acum ceasul bate cinci,
Te rog mândro să nu plângi,
Ca-șai viața trecătoare.
Vreau să mor în sărbătoare,
Vreau să mor, în gând, cu gândul tău.*

*Acum ceasul bate șase,
Frați, părinți, surori de-acasă,
Înălțați de-o rugăciune
Și-amintiți și de al meu nume,
Să mi-ajute bunul Dumnezeu*

*Acum ceasul bate șapte,
Camarazii sunt departe,
La apel s-au adunat
Și sunt gata de atac,
La un mare, mare, nou atac.*

*Acum ceasul bate opt,
Regimentul intră-n foc.
Rămâi mândro sănătoasă*

*Și mereu să fii voioasă,
Să mă porți mereu în gândul tău.*

*Acum ceasul bate nouă,
Inima mi-e ruptă-n două,
Că știu ce-am lăsat în sat,
Fetițe de măritat
Și eu la război am plecat.*

*Acum ceasul bate zece,
Regimentul zece trece,
Rămâi mândro sănătoasă
Și mereu să fii voioasă,
Să mă porți mereu în gândul tău.*

Să vă mai spun una, să rămână amintire:

Ochii negri

*Ochii negri mi-au fost dragi,
Că-i frumoși ca două fragi.
Și-i frumoși ca două mure,
Crescute vara-n pădure.
La umbră și la răcoare,
Nearse de pic de soare,
Sprâncenele amândouă,
Parcă-s picături de rouă.
Tristă-i toamna ca mormântul,*

*Nu-și mai cântă cucu gândul,
Dar mai tristă-i mândra mea,
Eu mă duc și-o rămânea
Și doi ani nu vom vedea
Și-n doi ani poate să mor,
Mândrulițo, de-al tău dor.
Și de-o fi să fie așa,
Mie, grija nu-mi purta,
Dar puțin să te gândești,
Și pomană să-mi numești,
Să-mi numești un măr și-o pară,
Că ne-am iubit astă vară.
Ochii tăi de floricele,
Că i-am iubit cu plăcere,
Ochii tăi de iorgovan,
Că i-am lăsat la un an.*

*Interviu realizat de elevele Chirca Alexandra
Claudia, cls. a VIIa D și Almăjanu Raisa, cls. a
VIa C.*

Ciucă Ion, 85 ani, nov. 2007

Am fost în război pe frontul de vest. Era în noiembrie, ploua și era frig. Nu mai aveam nici încălțăminte bună. Aveam niște cizme prin care intra nămolul pe dedesupt, pe la tălpi și ieșea pe deasupra cizmei și totuși mergeam înainte. Când am ajuns la râul Tisa, în Ungaria, am trecut la observator înaintat, că eu acolo am făcut...(suspină)...am trecut cu niște bărci pneumatice de asalt și ne-am instalat acolo, pitiți și am stat acolo 2 săptămâni de zile și nemții atacau de acolo, dintr-un sat, Cioba îi spunea. Ei vedeau tot ce se întâmplă acolo la noi și trăgeau la precizie pe noi.

Eram aliați cu rușii, ei stăteau într-o parte, noi într-o parte. După 2 săptămâni i-am respins pe nemți, 30 km nu am dat de urma lor. Am mers tot înainte. Ce vreau să remarc, este faptul că mi-era frică să nu cad prizonier, că vedeam când rușii luau prizonieri pe unguri și pe nemți, nu-i duceau înapoia frontului să-i bage în lagăre cum trebuia, îi împușca....(suspină)... și una este când mergi la atac și aștepti să mori și totuși trăiești cu speranța că oi scăpa, cum am scăpat. Mă rugam la Dumnezeu să vie ceva peste mine și să mor, nu de faptul că luptam contra nemților și a ungarilor, a ploii care venea rece peste noi, ci a păduchilor. Nu aveam fire de păr pe corp, câți păduchi aveam. Pe la epoleții vestonului erau numai păduchi, totuși nu am murit. Până să trecem Tisa, am vrut să trecem printr-o localitate care se numea Dombrad și să ne instalăm pe poziție ziua în nimiezul mare, ofițerii spuneau: „Bă, generalul ăsta e nebun, cum să luăm noi

poziție în timpul zilei?” Adevărul ăsta a fost, am mers acolo să ne instalăm pe poziții. Cine să facă trecerea Tisei? 2 escadroane din Regimentul 2 Roșiori. S-au îmbarcat la bărci de asalt, au plecat pe Tisa, i-au lăsat în bune condițiuni, au debarcat pe malul celălalt, nu au tras nemții niciun foc de armă. După ce au debarcat și au încercat să se amplaseze pe teren, s-au chitit pe ei cu tot felul de armament și i-a răzbit. Alții săreau în barcă, alții săreau în Tisa, în fine, din aproximativ 500 de ostași, am mai scăpat dincoace vreo 14. Și ce-a rămas dincolo de Tisa, un pâlculeț de 30-40 de ostași, sau poate or fi fost și mai mulți, au sărit ungurii, ... ungurii, nu nemții să îi ia prizonieri, ei nu i-au luat prizonieri. Ei s-au strâns așa arămuc, cum se strâng oile și s-au repezit cu...(suspină, are lacrimi în ochi).....s-au repezit cu baionetele și îi înțepau numai aici la ochi, până când i-a doborât pe toți, pe urmă i-a luat și au început să îi dea pe Tisa,

pe apă. Am văzut asta. Noi nu aveam nicio putere să le facem de dincoace, că n-aveam ce să le facem. Asta a fost la Dombrad, dar noi nu am trecut pe la Dombrad, am terecut pe la Tisaloc. Dincolo de Tisaloc, de Tisa, era Tokaiul, unde se face vin de Tokai. Și tot așa am mers mereu înainte până la terminarea războiului.

Când eram pe front, multe zile nu puteau să vină să ne aducă mâncare pe poziții, mâncam pâine de război: felii de pâine tăiate și uscate.

Scrisorile ajungeau foarte greu acasă, pentru că se schimbau oficiile poștale des, 8 luni de zile, ai mei nu au știut nimic de mine.

Când mergeam, am văzut multe vite moarte, umflate, fără să aibe o schijă în ele, nemții foloseau niște proiectile care aveau un aer comprimat care sufoca.

După ce a capitulat Germania, am mai rămas acolo în corturi, încă o lună de zile. Se mai trăgea

rar focuri de armă, nu mai opuneau rezistență, îi luam prizonieri pe nemții izolați în munții Tatra, că am ajuns până în Moravia. Într-un oraș Raiesov, îi băgam și îi păzea rușii pe prizonierii nemți.

Când s-a terminat războiul, noi așteptam trenuri să vină, să ne ducă acasă, însă nu a fost așa, pe data de 9 iunie 1945 am primit ordin să plecăm pe jos, asta a fost „recompensa” noastră. Am plecat pe jos, am făcut 2 luni și 5 zile până în București. Mergeam 2 zile și stăteam una, dar mergeam 40 km pe zi, domnule, n-aș mai putea rezista acum nici la 2 km. Și asta a fost recompensa noastră că am mers până la ultima picătură de sânge și am învins Germania și Ungaria.

Războiul a fost pentru distrugerea bunurile oamenilor și a vieților lor.

Dumnezeu mi-a ajutat și am ajuns așa cum am ajuns. În loc să ne bucurăm că am ajuns în țară și am scăpat de acolo de unde am fost, mi-a murit

nevasta la 23 de ani, mi-au rămas 2 fete, m-am recăsătorit a doua oară, am început să fac cuibulețul asta de casă, am început să strâng: să fac boi, să fac grapă, să fac plug, să fac toate atelejele câmpului, să mă apuc de agricultură. După ce le-am strâns pe toate, a venit colectivizarea peste noi, să ne înscriem la colectiv. N-am avut încotro, că ne gonea, ne bătea și ne-am scris la colectiv. Le-am încredințat tot ce am avut mai scump. Am dat pământul boii, calul, căruța, grapa, plugul. Ne puneau obligatoriu să semnăm și trebuia să scriem că ne scriem de bunăvoie.

*Interviu realizat de elevul Caragea Adrian,
cls. a VIIIa B.*

Chiriță Ilie, 87 ani, nov. 2007

Am făcut 3 ani de armată și 2 de război, acasă am venit doar de 2 ori. Unitatea mea plecase la război în 1942, iar eu rămăsesem să instruiesc pe contingentul 1944. I-am instruit 5 luni de zile și m-am dus cu ei pe front, pe poziții în Moldova, la Târgu Frumos.

O întâmplare desebită din război vă povestesc, pentru că în 1944 eu am ținut loc la ordonanța unui maior, care plecase în concediu. Maiorul m-a pus la încecări, cu bani pe sub masă, pe sub pat, eu nu-i

luam, îi puneam pe masă. Când eram pe poziții a venit un ordin să mă duc la Școala nouă germană, am fost 3 luni de zile, pentru distrugerea tancurilor. Em ieșit al doilea pe școală. Când plecasem, lăsasem unitatea intactă, când m-am întors, nu am mai gasit niciun ofițer din ăia vechi, muriseră, venise alții din Statul Major. Compania mea a fost preluată de un învățător rezervist. Din 250 de soldați, nu am mai găsit decât 60.

Nu am fost rănit, deși ofensive am luat multe cu rușii, dar uite că Dumnezeu m-a scăpat.

Dimineața beam ceai, pâine cu brânză sau marmeladă, la ora 12 două feluri de mâncare, ciorbă, mâncare, seara ciorbă, ce se găsea.

La război am plecat cu trenul, dar am venit pe jos, până la Deva. Noi nu am ajuns pe frontul de vest, pe poziții, deoarece când am ajuns la gara Brno din Cehoslovacia, dimineața la ora 4 ne-au anunțat că s-a făcut pace, 8-9 mai 1945. Am mai

stat o lună și jumătate în cantonament în Cehoslovacia. Aveam soldații campați la 2 femei cehoslovace, care le murise bărbații pe front. Aveau 2 case, una lângă alta. Erau bogați, aveau 20 de porci, 100 de găini. Eu le-am zis la soldații mei : „*Bă, puneți mâna și râniți la porci, faceți curățenie, dacă vreți să trăiți bine!*” și așa a fost. Cât am stat acolo, rar mâncam de la unitate, că tăiau alea câte o găină, câte un porc. A venit timpul să plece ostașii acasă din Cehoslovacia. S-a proclamat să meargă cu trenul sau cu mașina doar cei care au luat parte direct în război, cei din linia I. Ceilalți trebuiau să vină pe jos. Unitățile 9 Vânători de gardă, 6 Mihai Viteazul, 2 Vânători de gardă au plecat pe jos, eu eram la 9 Vânători de gardă.

Din Cehoslovacia și până la Deva am făcut 72 de zile. Mergeam ziua, toată ziua, noaptea nu mergeam. Trimitea bucătăria înainte, la 40-50 Km, când ajungeam acolo mâncam, ne odihneam și apoi

porneam înainte. Prima dată ne-au durut picioarele, la urmă ne-am obișnuit. Dormeam pe șanțuri, pe unde apucam, era iulie.

După ce am ajuns în București am făcut instrucție pentru defilare. Trebuia să defilăm de 23 august. Am defilat de la Palatul Cotroceni, Arcul de Triumf, până la o pădure la ieșire spre Constanța. Acolo am stat în corturi 15 zile.

Pe mine m-a concentrat la Sibiu 10 luni, la un depozit cât un colț de sat, cu pradă de război din Ungaria, de la nemți: fierăstraie, clești, ciocane, tălpie, erau multe. Eram comandant de gardă. Colonelul mi-a dat cu 2 luni de zile înainte acasă, că îmi născuse nevasta. Așa am petrecut la război.

Am lucrat la colectiv la noi 12 ani, apoi am plecat în Dobrogea, pentru că acolo era 25 lei pe zi, iar la noi era 10 lei, așa am făcut casa.

Interviu realizat de eleva Chirca Ionela, cls. a VIIa

D

Matei Ion, 86 ani, nov. 2007

Am făcut 3 ani și jumătate de armată, la jandarmi și infanterie.

Am participat la asigurarea liniștei în orașul București. O întâmplare deosebită este atunci când a venit un ordin și ne-au îmbarcat într-o mașină și ne-au dus la un punct de comuniști. Ofițerii nu mai aveau curaj să meragă pe lângă pluton și trebuia să mergă în interiorul trupei că se tăgea asupra lor.

Când plecam cu patrula eram doi ostași, aveam noi arme la noi, dar nu aveau valoare. La fiecare colț de stradă eram atacați din govoriștii caselor, se trăgea cu pistoale, comuniștii erau împotriva armatei, trebuia să îl dea pe regele Mihai, împotriva mamei sale. La Ministerul de Interne a fost prăpăd mare, au murit oameni, nu aveai loc pe Calea Victoriei, se striga: „Jos Guvernul!”, chiar și garda Prefecurii a fost atacată.

Noi ca jandarmi, eram jandarmi pedestri, eram instalați lângă Prefectura orașului. Într-o zi am primit ordin să ne prezentăm la o clădire de pe Cheiul gârlii, ne-am îmbarcat, am ajuns la locul dispozițiunii. Acolo am găsit un civil înarmat, i-am luat arma și l-am dezarmat, am intrat înăuntru, acolo am găsit un alt civil. El a spus că este locotenent din aviație, avea un pistol mitralieră atârnat de gât. A zis: „Mă gândesc la tineretul ăsta că au copii acasă, că altfel v-aș termina. Nu a făcut

treaba asta. Comandantul nostru s-a înțeles cu el și am plecat de unde era cuibul lor. Am dat înapoi arma celui de la care o luasem, ne-am îmbarcat la mașină și am plecat la Prefectură.

Când am fost instalați pe linie de front, am fost instalați pe centura Bucureștiului, ca să nu mai dăm voie la nemți să mai intre în orașul București. Pe 23 august 1944 se schimbă frontul, luptăm alături de ruși, contra nemților. Au bombardat punctele cheie din București, chiar și Malotașca Armatei, eram în pericol de a nu fi alimentați. Rușii puseseră stăpânire pe țară. Război greu s-a dus și pe frontul din Ungaria.

În 1946 m-am liberat, mama și soția erau la seceratul grâului. Au venit comuniștii cu cotele obligatorii și ne-a lăsat pătulul gol. Cereau și carne, dar nu aveam de unde să le dau, ziceam: „*Noi nu avem carne pentru noi să mâncăm, cum să le dau lor?*” nu am dat 1 an, 2, apoi a trebuit să mă duc la

târg, să cumpăr o vacă, să le dau cota de carne și am scăpat de arestare.

Copiii să asculte de părinți, de bătrâni și de profesori, să învețe carte. Să nu-și uite părinții dacă s-au făcut mari, pentru că ei sunt acum pe pământ pentru că sunt părinții lui, bunicii lui, să nu-i uite. La școală să se aibe ca frații, dacă greșește unul, să nu rătă de el, să îl ajute.

Domnul să vă binecuvânteze cu înțelepciune.

Interviu realizat de eleva Stroie Mirela, cls. a VIIa C

Ciocâlteanu Florea, 87 ani, nov. 2007

Am făcut 4 ani de armată cu război cu tot. Am fost și rănit de două ori. Prima dată când m-au dus în armată am fost la București la 2 Vânători de Gardă, în 1942. Am făcut

instrucție și am pornit pe front în 1943. Am plecat pe front, dar regele Mihai I, eram leatul lui, nu vroia să ne bage pe front, noi făceam gardă numai la Palatul Regal. Tot ne-au luat până la urmă, ne-am urcat în tren, iar când ne-am apropiat de front ne-au dat jos, era tren de marfă.

Aveam manta, raniță în spinare, arma, cartușe, hrană rece pentru 2 zile. Maiorul, comandantul nostru de batalion, mergea înainte cu șareta. Când oboseam, ne puneam să stăm pe șanțuri să ne odihnim. Eu am fost sergent, comandant de grupă.

Am ajuns într-un sat și am stat la un om fără picioare, invalid din 1916, avea o nevastă și o fată. A doua zi s-a primit ordin să plecăm pentru că vin rușii peste noi. Seara a început să sune goarne pentru părăsirea comunei, a început să chiuie lumea, câinii lătrau, caii rânchezau, vacile mugeau, toată lumea plângea. Omul la care eram eu, l-am pus într-o căruță, a luat cu el 2 duble de mălai, 2 duble de făină și a plecat săracul. A lăsat acolo păsări: găște, rațe, vacă cu vițel, porc. Se punea problema demolării caselor cu târnăcoapele, să avem câmp de vedere, dacă vin rușii. Peste 2 zile s-a anunțat că nu mai vin rușii. La o săptămână au venit oamenii ăia, toți au venit acasă. Când a venit omul ăla cu nevasta, s-au oprit pe pod și s-au uitat în curte, când au văzut toate păsările, că erau, de bucurie m-a luat în brațe și m-a pupat. Majurul meu, era din Turnu Măgurele, a trimis un soldat să-

i dau porcul să-l taie, până să vină oamenii ăia. Nu am vrut să i-l dau și nici vițelul.

A venit ordin ca fiecare companie să trimită 5 oameni la inspecția frontului, unde era era generalul Opriș. Am fost și eu selectat să merg pe linia I. În loc să mergem pe front, ne-a dus înapoi la pod, la Siret. Trecea armată pe acolo din amândouă părțile. Am stat acolo, să nu bombardeze podul. Aveam puști mitraliere, aveam tunuri. Am făcut bordei în pământ, fiecare grupă făcea câte un bordei, când vine avionul decât să tragem de acolo. Săpam la 2 m adâncime, numai cu lopata scurtă, Lineman.

Erau gropi de bombe, cratere, ne trimeteau morți, era ordin și îi dezbrăcam, îi lăsam în pielea goală, rămâneau numai în chiloți. Îi luam unul de mâini și unul de picere și îi aruncam în groapă. Țoalele le duceam înapoi. Aruncam 100 de soldați într-o groapă. Aruncam pământ peste ei, asta la

Siret. Odată a fost un băiat de la noi din Peretu, mort. I-am trimis scrisoare lui taso, mi-a zis să îl pun separat, că vine după el, când se termină războiul. I-am făcut o groapă separat, cu cruce, nu l-am dezbrăcat de haine.

După o lună de zile de stat la pod, am plecat pe front. Noi eram aliați cu nemții și luptam contra rușilor. Aveam nemții în spate și rușii în față.

Dacă nu primeau ajutor de la americani, rușii erau biruiți. Și românii noștri când vroiau să cotopească un sat urlau: „*Uraaa, uraaa, uraaa!*”, ziceau rușii că suntem țiganii lui Antonescu. Ne mai lua și ei în goană pe noi, treceam peste răniți, morți, călcam pe ei săracii. Unii soldați ai noștri îi buzunărea, le lua cesul, banii. Eu nu am pus mâna pe nimic. Le-am zis: „*Băi fraților, de ce faceți așa, de ce faceți treburile astea?*”, ăia care au pus mâna, nu au mai venit niciunul, au murit toți.

Când nu mai aveam apă să bem, beam apă din urme de copite de bou și de cal, ne certam care să bea primul, că trebuia să apuce toți.

Pe front nu putea să vină ziua cu mâncarea, numai noaptea veneau. Ne aducea carne de cal, nici aia nu era făcută bine, era cu sângele-n ea și cu pâine uscată, uscată.

Odată, pe lângă cazematele de la Băile Strunga, într-o plantație eram cu sublocotenentul și grupa mea de 10 oameni, ne-am dus la un șanț mare. Trăgeau în spatele nostru unii din plantație, pac, pac, pac...i-am spus sublocotenentului că ăia sunt rușii, el zicea că nu sunt. Au apărut rușii și au luat toată compania prizonieri. Eu am luat-o pe șanț, sublocotenentul după mine și trăgătorul cu pușca mitralieră după mine. Mergem, mergem și trăgătorul meu a pus pușca mitralieră pe măidan să iasă din șanț și i-a luat rusul pușca mitralieră din mână, nu a tras în noi. Am mers mai departe.

Mergem, mergem, până am ajuns într-o vale. Niște ruși, vreo 20 erau strânși în jurul unui soldat de-al nostru. Am trecut la 4-5 metri pe lângă ei, mi-au zis: „*Davai slușă, davai, davai!*”. Aveam o grenadă la mine, o apucasem de inel, dacă venau la mine ziceam că dăteam cu ea, muream și eu, mureau și ei. Am mers mai departe. În urma frontului am dat peste comandantul meu de companie, stătea într-o groapă, acolo, l-am dus la colonel, mai în urmă. Ne-am reorganizat într-un pluton și ne-am dus pe linia I.

Până să mă rănească pe mine, făceam planton și un soldat basarabean se tot freca pe mâini cu un șervet alb. L-am întrebat de ce face asta și mi-a zis că e murdar. Eu am ațipit, el imediat a fugit spre ruși, aceștia au început să tragă. El a ridicat șervetul alb, ca solul de pace, iar rușii au încetat focul. Rușii l-au interogată și au început să tragă cu brandul numai în bordeiele ofițerilor. A început a doua zi să ne înjure, să spună că noi mâncăm boabe coapte și el mănâncă numai carne. Și pe mine m-a înjurat: „*F...c..pe măta, Ciocâlțeanu!*”

Aveam pușca mitralieră pe maidanul gropii, când să mă ridic, un snop de cartușe a trecut pe desupra mea, dacă nu trăgeam capul repede, mă omora, îmi lua gâtul. Când nu au mai tras, am pus încărcătorul cu 32 de cartușe și am tras spre un mărăcine de unde s-a tras asupra mea. A dispărut și mărăcinele și focurile de mitralieră, o fi murit, nu știu ce o fi făcut. Apoi a venit unul dabușile la

mine, eu i-am luat pistolul, el mi-a făcut semn să nu trag. A zis: *„Trece de la voi, trece de la noi, ofițerii strică, pentru că ne pune pe noi să ne omorâm ca proștii.”*

Nu l-am omorât, l-am predat ofițerilor care l-au interogat. Pe la unu ziua, când ne apropiam de cazemate, m-a rănit pe mine. Trăgeau rușii cu proiectile de brand, alea fâlfâiau când trăgeau cu ele, când auzeai trebuia să te lași jos.

Schijele veneau razant și m-a rănit una la falcă, în stânga, mi-a intrat schija sub os. Când am văzut că m-a junghiat, am scos pansamentul din buzunar, a venit un soldat și m-a bandajat peste cap. Fața s-a umflat rău. Am pupat pământul de 20 de ori, că am scăpat, mantaua mea era ciuruită de cartușe. Când trăgeau rușii, trecea prin ea și nu m-a lovit în picere.

Am plecat înapoi, rușii m-au observat, erau la 100 m de noi, trăgeau cu brandul la metru pătrat

după noi. Când auzeam proiectilul fâlfâind, mă aruncam în groapă. A treia oară, când m-am aruncat, mi-a rămas piciorul pe măidan, afară din groapă și mi-a intrat o schijă în pulpa piciorului drept. În aceeași zi am fost rănit de 2 ori. Aveam jambiere de piele, a trecut prin pantaloni, prin jambiere și s-a oprit la os. Nu am mai putut să merg și m-am dus de-a bușile 200 metri, că veneau sanitari de la noi cu târgile să ne ia. Rușii trăgeau mereu, chiar și când veneau românii să-și ia răniții. Le-am zis: *„Băi fraților, de ce nu veniți să ne luați și pe noi? Că nu mai pot, uite sunt rănit”*. Ei au zis: *„De frică nu venim!”*, dar până la urmă a venit o mașină sanitară și ne-a dus la un spital în Moldova. Între timp ne-am aliat cu rușii. Au venit la spital rușii și au selectat răniții, au luat prizonieri. Eu fost trimis cu o mașină mică la Câmpulung, aici nu aveau paturi în spital și ne-au băgat într-o școală. Capul meu se umflase rău de la falcă, 14 zile și 14

nopti nu am putut să înghit un dumaticat de pâine. Era o fată, să-i dea Dumnezeu bine și neamului ei, îmi da lapte praf cu lingura, pe gât. Lângă mine a murit unul, era împușcat în umăr. Cum s-a sucit el că s-a desprins cusătura și i-a curs sângele, am fost să anunț fetele, dar a murit.

Când au intrat rușii în Câmpulung, ne uitam la ei peste gard. Erau cu căruțe, cu cai legați de căruță, vorbeau, zbierau, unii erau beți. Toată lumea fugise din oraș de frica lor, în câmp, mai rămăseseră bătrânii.

Intrau la oameni în curte, împușcau butoiul cu țuică și umpleau bidonul lor.

Am stat ce am stat în spital și mi-au dat drumul în concediu, am venit acasă... femeia plecase de la mine, credea că murisem pe front. Am stat câteva zile și mi-a venit ordin să plec pe front. M-am dus la unitate și ne-a trimis în Ungaria. La Oradea ne-au schimbat banii românești cu bani

ungurești, 10 lei erau un penchi de-al lor. Când am intrat în Ungaria erau 2-3 sute de iepuri, stăteau și se uitau la noi, erau cârduri. Ungurii nu mâncau iepuri de câmp, ziceau că e diavolul în ei.

Într-o gară, aproape de Tisa, am văzut cum veneau rușii cu fabrici în vagoane, le duceau în Rusia. Era o coastă pe care nu putea să o urce trenul lor și ne-a luat nouă locomotiva. Trei luni am stat în gara aia.

Să vezi cum ne-am descurcat cu mâncarea. Ofițerii au plecat prin comune și au luat niște porumb boabe, l-au măcinat și au făcut un tuci mare de mămăligă. Nu se lega, era ca tărâța. Mulți soldați au dat în diaree de la mămăligă și au murit. Dar eu ce făceam, mă duceam în pădure, mă urcam în copaci, luam câte 3-4 cuiburi de cioară, băgam puii în sân și îi duceam în sat, era la 1km de noi. Ieșeau unguroaicele înaintea mea, ieșeau multe, dar nu puteau să mă apuce decât una. Se certau că să le

dea și lor. Ei mâncau puii de cioară, ziceau că e cei mai buni pentru ei. Mă duceam la femeia aia, mă băga în casă unde șădea ea și îmi puneam un pahar de țuică. Îmi da o felie de pâine și două felii de șuncă. Eu doar puneam pe limbă, că era tare rău, era rafinată. Râdeau și fetele ei de mine, că nu puteam să beau repede. Dacă au văzut că au început să moară oameni, de la mămăliga aia, ofițerii au luat grâu, au măcinat și ne dădeau câte o mână de făină, o puneam în gamele, o amestecam cu apă cu lingura și când se îngroșa o coceam pe jărăgai, focul îl făceam cu surcele dintr-o pădure.

Mergeam la vânătoare de iepuri, îi prindeam în cerc de oameni și îi loveam cu bâta, nu aveam voie să îi împușcăm, îi jupuiam și îi băgam la fiert în cazan. Unguroaicele râdeau de noi că mâncăm iepuri. Ne mânca păduchii. De Paști ne-au trimis din țară ouă roșii și cozonaci, pâine, dar erau

amușite pentru că făcuse mult pe drum, le-am aruncat.

Cumnatul meu și cu fratele meu și mulți oameni, au vrut să treacă Tisa de dincolo încoa, pentru că îi luase nemții în goană. Se dezbrăcaseră să treacă Tisa înot, dar au fost prinși, luați prizonieri și trimiși în lagăr în Ungaria. Cumnatul meu era ros de bocanc la oul piciorului, s-a infectat, i s-a negrit piciorul și a murit pe drum. Era un frig, ca acum, era toamna. Pe fratele meu, când a fost să-l prindă a încălecat pe un cal și a fugit prin porumb, nemții cu tancul după el. Când a văzut că se apropie de el, a sărit după cal și i-au pierdut urma. S-a oprit la marginea unui sat, l-a luat o unguroaică și l-a îmbrăcat civil, i-a dat să mănânce. A stat 3 luni de zile, aia avea o fată, s-a luat cu ea. A vrut să vină în România, la graniță nu i-a lăsat să treacă pe amândoi grănicerii unguri. A venit singur, a stat o săptămâna și a plecat, spunându-ne că fata

aia începuse să chiuie după el la graniță și se întoarce după ea. Dus a fost și nici în ziua de azi nu mai știm nimic de el. S-a interesat tata la comisariat la Turnu Măgurele și era dat dispărut.

Când s-a terminat războiul, ne-au adus locomotivă și am plecat de acolo. În 2 zile am fost în țară, ne-am dus la unitate, ne-au dat drumul acasă. La scurt timp am primit ordin de concentrare pentru o lună de zile. Eu am întârziat 5 zile și ne-au zis că suntem dezertori, ne-a ținut o săptămână, am făcut un pluton de 40 de oameni, ne-au dat 2 ofițeri și ne-au dus cu trenul la București la Regimentul 3 Grăniceri, după o săptămână ne-a pornit în Constanța, în port. Ne-au instruit pentru grăniceri, eu eram șef de pichet. În fiecare zi intrau și ieșeau 4-5 sute de oameni în port, veneau vapoare din multe țări. Unii marinari purtau câte 2-3 perechi de pantaloni sau de haine și sub ele aveau pachete de țigări pe care le vindeau în afara portului. Când îi

prindeam, îmi băgau în buzunar și veneau repede civilii, vameși și luau ce băgau ăia. Odată, niște fete se rugau de mine să le las să se ducă pe un vapor cu americani, eu nu le-am lăsat și atunci au strigat pe căpitan care a venit și le-a lăsat să mergă în cabine la marinari. Un ofițer american a plecat într-o seară în oraș, iar noaptea a venit dezbrăcat în pilea goală, fusese jefuit, îi furaseră tâlharii și un ceas de aur. L-am luat și l-am băgat la mine în cabină și i-am dat haine să se îmbrace, a doua zi mi-a zis că dacă vreau, mă duce în America cu vaporul, că știe el un loc pe vapor unde nu mă găsește nimeni. Nu am vrut să plec, i-am spus că am familie, nevastă, copil acasă. Am mai stat o perioadă de 3 luni și apoi ne-au lăsat la vatră în 1946.

Așa am trăit războiul și armata.

*Interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț,
material filmat de eleva Vasile Adriana, cls. a VIIa
D.*

Almăjanu Gheorghe, 85 ani, nov. 2007

Am mers până la Calafat, de acolo la Zimnicea, Poroschia, Alexandria. Am plecat apoi pe jos până în Ungaria, tot Regimentul 20 Dorobanți. Am ajuns la Tisa, la Torloc și ne-a băgat pe front 2 săptămâni. Ne-au încercuit ungurii cu nemții și ne-au luat prizonieri. N-am avut ce să facem, 3 zile am răbdat de foame, nu mai aveam nici muniție, că eram încercuiți și nu puteau ai noștri să ajungă la noi. În prizonierat am stat din 20 octombrie 1944, până în iunie 1945.

Cred că nu există altceva mai rău decât să fii prizonier în altă țară. N-aveau nicio milă de nimenea, vai de capul nostru. Erau zile întregi în care nu mâncam un sfert de pâine, poate chiar săptămâni. Trăiam mai mult cu ce puteam să apucăm: o varză, o sfeclă, un cartof și ce mai apucam. Ajunsesem în așa fel de slab, încât se uzase și grăsimea aia de la picior, la renchiul ăla, scârțâiau genunchii când mergeam.

În lagăr au murit mulți din cauza păduchilor, a mizeriei. Am stat la Ghior și Comarov, la 100 km de Budapesta în colo.

După terminarea răzbiului, rușii ar fi vrut să ne ducă în Rusia. Ne-au eliberat din lagărul unguresc și ne-a mai ținut 2 săptămâni în alt lagăr. Mulți au fost duși în Austria, Germania, unde era nevoie de forță de muncă. Am scăpat, nu ne-a mai dus în Rusia. Ungurii s-au predat la granița cu Austria, trimiteau rușii convoaie de prizonieri în Rusia și zi

și noapte, să repare ce au fărmat. Eram mai liberi în noul lagăr, aduceam mâncare din oraș pentru prizonieri. Un ofițer român ne-a văzut și ne-a zis că o să vină să ne scoată de acolo. Ne-a făcut o foaie de drum la 60 de inși. De la Budapesta am luat trenul până la Arad, acolo ne-a preluat Cercul teritorial și ne-a zis să ne ducem acasă până la noi ordine. Am plecat acasă până în octombrie când ne-a chemat să ne clarificăm situația militară. M-am dus la Turnu Măgurele și m-a încorporat din nou și m-au trimis la București la Cercul Militar unde am făcut gardă până pe 26 octombrie și apoi m-a lăsat la vatră și am lucrat mecanic la IMAIA, 30 de ani de zile.

Interviu realizat de eleva Chirca Ionela, cls. a VIIa D.

Almăjanu Elena, 83 ani, soție Almăjanu Gheorghe.

Era viața grea maică, el era plecat pe front. Aveam 2 copii, nu primeam pensie, nu primeam nimic, nimic. Mergeam să lucrăm pământul, răbdam de

foame, de sete. Veneam acasă, nu știam de soț, nu știam de nimic. Plângeam, plângeam și plângeam că nu primeam nicio veste de la el, că era prizonier. Eram fără niciun ajutor de nicăieri. Copiii nu știau ce este aia bomboană, ce ea aia covrig, mămăliguța și atât. Când au venit rușii au stat și la noi, aveam prispa plină de paie, de muniție. Noi fugeam de acasă cu căruțele că ne era frică. Și nemții au fost pe aici, dar erau cuminți. După război am lucrat la colectiv, am muncit singurică. Am dus boi, am dus

căruță, am dus plug. După 2 ani au tăiat boii, aduceau tractoare.

*Interviu realizat de eleva Chirca Ionela, cls. a VIIa
D*

Vasile Stancu, 88 ani, oct. 2010

Am fost în armată 4 ani și o lună, am fost la război. Am plecat mai devreme, noi contingentul '44 și '45. Viața pe front era mereu în pericol, pentru că veneau turme de avioane, sute, pe sus, iar pe jos erau tancuri.

Mulți au murit în gropile săpate de ei cu lopata Lineman, pentru că dacă te vedeau rușii, se învârteau cu tancul deasupra gropii până te omorau, pe unul de la noi din sat l-au omorât așa, Culcea

Tudorache îl chema. Avioanele bombardau, tancurile împingeau, ne-au cucerit până la urmă.

Cu mâncarea era greu, mâncam ce se găsea, apăruse și un proverb: „*Antonescu și Mihai, ne dă pâine cu mălai*”.

Am fost și pe frontul de est și pe frontul de vest, am ajuns până în Germania. Ne-am întors cu mașinile, am mers și pe jos, veneam plutoane, plutoane de soldați. Ne-am dus la Regiment, un locotenent comunist, ne-a ținut câteva zile, ne spunea să ne facem comuniști. În fiecare zi ne ține lecții despre comunism, zicea că ne dă pământ, că ne angajează în armată. Ne-a dat drumul acasă să ne luăm haine. Am întrebat nevasta dacă i-a dat pământ, mi-a zis că nu. Unul Mihăilă împărțea pământul la noi, el conducea moara de lângă gară, mergea bine atunci, era vestită. Am fost până la el, el s-a făcut că nu mă cunoaște, l-am întrebat de ce

nu-mi dă și mie pământ, pentru că am fost pe front, la nepoții lui dătuse.

M-am întors la locotenentul ăla și i-am zis, iar într-o săptămână mi-a scris nevasta că am primit 2 pogoane de pământ, alții primiseră doar unul.

Interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț

Miracole pe front

Interviu cu Almăjanu Dumitru Iulian

M.R.: Bună ziua, sunt Medințu Marilena Ruxandra, elevă la Școala Peretu, jud. Teleorman, vă cer acordul pentru un interviu despre istoria familiei dumneavoastră. Datele vor fi folosite în scop educativ.

M.R.: Care este numele dumneavoastră complet?

A.I.: Almăjanu Dumitru Iulian.

M.R.: Ce apelativ popular are sau a avut familia din care faceti parte?

A.I.: Tatăl meu lucra ca agent agricol la primărie și de aceea ni se spunea și familia „Agentu”.

M.R.: Care este data și locul nașterii dumneavoastră?

A.I.: M-am născut în data de 3 ianuarie 1949, în comuna Peretu.

M.R.: Ce religie aveți?

A.I.: Ortodoxă.

M.R.: Care este data și locul căsătoriei?

A.I.: 10 octombrie 1973, în comuna Peretu.

M.R.: Cum se numește soțul/soția?

A.I.: Se numea Osman Angela după părinți, iar după căsătorie Almăjanu Angela.

M.R.: Câți copii aveți?

A.I.: Am trei copii, două fete și un băiat.

M.R.: Ce ați simțit în momentul în care ați devenit părinte?

A.I.: Am simțit bucurie. Din acel moment am avut o familie întregită.

M.R.: Care este numele părinților și copiilor dumneavoastră?

A.I.: Părinții: Dumitru (d. 1991) și Floarea Almăjanu (d. 1993) și bunicii Constantin și Ileanca (d. 1962) .

M.R.: Care a fost ce mai bătrână persoană de care vă amintiți din familie?

A.I.: Bunicul Constantin.

M.R.: V-a povestit câte ceva din perioada războiului sau alte evenimente istorice?

A.I.: Da, de când era în război în 1918. A fost prezent pe frontul din Moldova împotriva armatei austro-ungare, el fiind ordonanță la un căpitan la pompieri, având în grija lui, calul căpitanului.

M.R.: Puteți reda una dintre povestirile pe care vi le-a spus bunicul dumneavoastră?

A.I.: Da. Având grijă de cal, un timp, el nu mai dădea rația de zahăr cubic calului, ce era acordată zilnic, fiind ordin din partea căpitanului. De câte ori căpitanul venea la cal, acesta râncheza în continuu. De la un timp, căpitanul a devenit suspicios și și-a întrebat calul dacă și-a primit porția de zahăr. Calul râncheza și raspundea negativ ori de câte ori căpitanul îl întreba „Ai primit 5 cuburi? Ai primit 4 cuburi?”. Astfel capitanul dându-și seama că ordonanța sa mințea și nu îi oferise calului rația de

zahăr, iar bunicul dându-și seama că acel cal răspundea negativ deoarece era învățat să numere. Ca urmare, bunicul meu a primit atâtea lovituri de bici pe fundul gol, câte cuburi de zahăr nu i-a oferit calului, învățându-se minte să nu mai fure din rația calului.

Almăjanu Dumitru

M.R.: Ce v-a impresionat din povestea sa?

A.I.: M-a impresionat inteligența și dreptatea calului față de om.

M.R.: O altă persoană din familia dumneavoastră a mai participat la război?

A.I.: Tatăl meu a participat în al II-lea război mondial contra rușilor, în bătălia care a avut loc în orașul Harkov din Cotul Donului, unde a fost împușcat.

M.R.: În ce loc al organismului a fost împușcat?

A.I.: Glonțul i-a intrat în șoldul stâng. I-a fost atins nervul, piciorul nemaidezvoltându-se, șchiopătând de atunci tot restul vieții.

M.R.: Unde s-a adăpostit după ce a fost împușcat?

A.I.: A stat în casa unei familii de rusoaice, care l-au îngrijit .

M.R.: Cum a ajuns înapoi în țară ?

A.I.: A fost trimis înapoi în țară, unde a fost declarat invalid de război primind medalia „Virtutea militară”, care între timp i-a fost furată. Și de asemenea, și bunicul a fost medaliat.

M.R.: Cum a reacționat familia la întoarcerea lui acasă?

A.I.: Pe una dintre femeile care a avut grijă de el, o chema Sonia și i-a fost atât de recunoscător încât, la venirea lui în țară, soția sa i-a mai dăruit un copil, pe Alexandra, însă toți îi spuneau Sonia. Și Sonia a rămas până în ziua în care a murit (*Interviu realizat de eleva Medințu Ruxandra, cls. a VIIa C*)

Urme de glonț

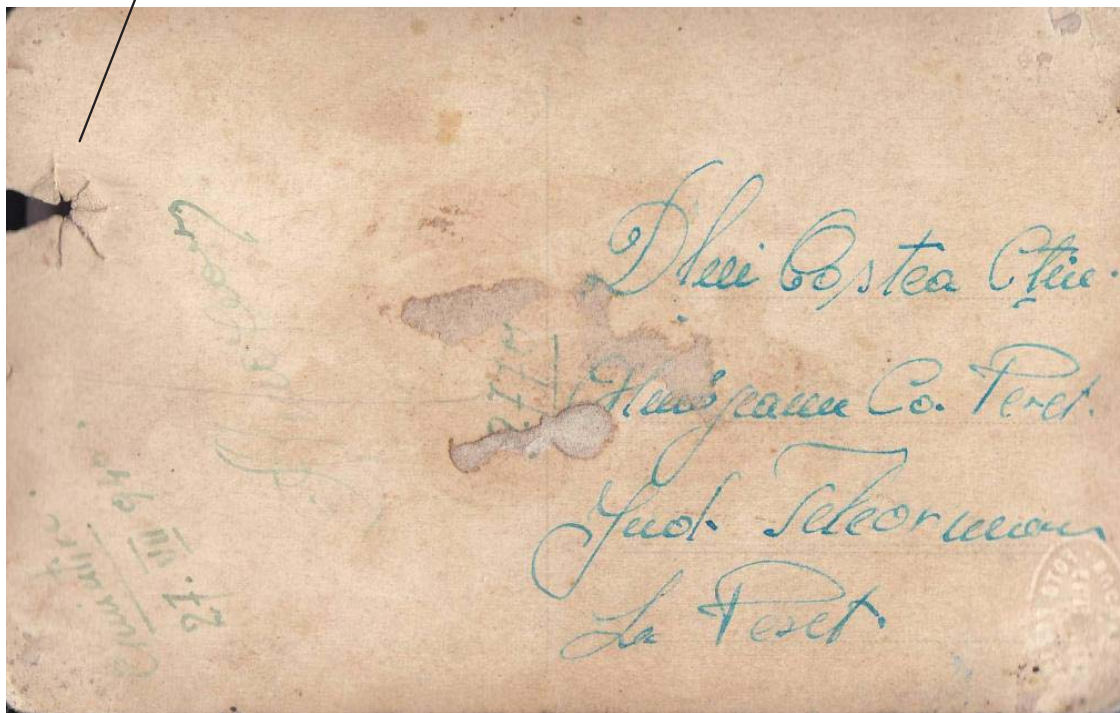
Handwritten notes in green ink:
Căminul
Lăsat de către Florin
la moartea sa în ziua de
21 februarie 1989 la
Mănești
Teleorman

Number: 8773

Address:
Dna Florin D.
Mareșanu
Peretu, jud. Teleorman
Scaun Ton de le
La Peret

Fotografii prin care au trecut glonțul

Gaura lăsată de glonț

Portofelul a atenuat forța ucigătoare a glonțului

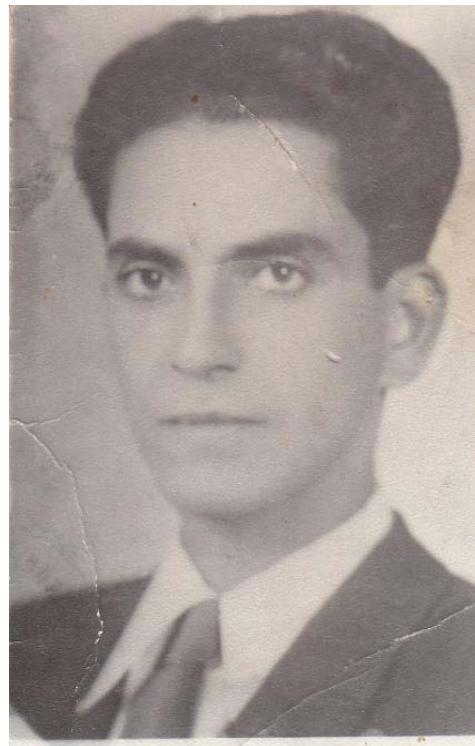
Florea Caragea, fost deținut politic în perioada comunistă

Interviu cu fiul acestuia, domnul Paul Caragea

VS: Buna ziua !

CP: Buna ziua !

VS: Numele meu este Vasile Ștefania Rodica, sunt elevă în clasa aVIIIa A, doriți să răspundeți la câteva dintre întrebările noastre, în legătură cu tatăl dumneavoastra ?

CP: Da!

VS: Prima întrebare: este adevărat ca tatăl dumneavoastra a fost închis pe criterii politice în perioada comunistă ?

CP: Da!

VS: Care este numele corect al tatălui dumneavoastră ?

CP: Caragea Florea !

VS: Dar al dumneavoastra?

CP: Caragea Paul !

VS: Ce vârstă aveți când a fost arestat ?

7 ani !

VS: La ce închisori a fost deținut ?

CP: Aiud, Jilava, Gherla!

VS: Care a fost motivul arestării ?

CP: Subminarea regimului comunist, a puterii de stat !

VS: V-a povestit prin ce a trecut în închisorile comuniste?

CP: Și da și nu, fiindcă atunci când a ieșit din închisoare a fost pus să dea o declarație: dacă povesteste ceva ce a văzut și a pățit acolo va fi reîncarcerat și printre altele, ne-a mai povestit.

VS: Vă mai amintiți anul arestării și anul eliberării?
1952 închis și 1956 eliberat.

VS: A fost afectată viața familiei dumneavoastră, din cauza arestării lui ?

CP: Categorie !

VS: Puteți să ne povestiți ?

CP: Să încercăm.

VS: Vă rog !

CP: Atât eu, cât și fratele meu mai mare, am fost sub puterea comunității. Fratele meu era la facultate în această perioadă și orice corespondență, orice scrisoare care se trimitea acasă era interceptată sau cenzurată de Securitate. Acest lucru îl dovedesc prin faptul că eu am obținut de la C.N.S.A.S. toate documentele care au fost făcute de Securitate asupra familiei noastre. Eu, nu am putut să merg la o școală mai superioară, întrucât tata nu avea posibilități să mă întrețină. El lucra ca și contabil la C.A.P., era pe post de paznic, era hăituit de către activiștii de partid din toate părțile. Acasă era urmărit de Securitate și de Miliția de atunci. Zi de

zi veneau la el numai pentru intimidare, să-l intimideze, să nu scoată o vorbă, să nu se mai apuce de politică, el fiind atât de prudent, nu a scos o vorbă asupra regimului din acea perioadă.

VS: Mulțumim că ați răspuns la întrebările noastre. Sunteți de acord ca acest interviu să fie folosit în școală, pentru educație, să putem arăta și altor copii?

CP: Da!

VS: Mulțumim!

*Interviu realizat de Vasile Ștefania, clasa aVIIIa A,
Școala Peretu (10.09.2011)*

*Redactat de Petcana Luciana clasa aVIIIa A
(19.10.2011)*

Prof. coord. Florea Cătălin Ionuț

PENITENCIARUL
 Num. 265/952 Nr. MATRICOL 1143/952 jilova
 Anul 1955 luna Martie ziua 17

FISA MATRICOLĂ PENALĂ
 Numele Caragea Pronumele Florea

1. NUMELE
 Porecla

2. Născut în anul 1913 luna Aprilie ziua 3 în Comuna Pereti
 Raionul Lasiori de Vede Regiunea Teleorman

3. Fiul lui Său + și al Pădă

4. Domiciliat în Comuna Pereti Str. Nr. -
 Raionul Lasiori de Vede Regiunea Bucuresti

5. Ocupația în prezent Cantabil In trecut Cantabil

6. Averea deținut în prezent 4 hect. teren în casa
 in trecut volan

7. Ocupația soț în prezent Cărnăc In trecut Cărnăc

8. Averea soț în prezent 2.50 hect. pământ arabel
 in trecut succedat

9. Ocupația părinților în prezent Succedat
 in trecut Succedat

10. Averea părinților, în prezent 1.50 hect. teren arabil în casa
 in trecut Succedat

11. Originea socială Sărac

12. Cetățenia Romană studii 4 cl. liceu

13. Starea civilă Casătorit numele soț Elena Stoian copii băieți 1
 fată 1

14. Serviciul militar: ctg. 935 gradul Sgt. unitatea/căreia aparține

15. Apartenența politică a deținut în prezent în prezent Partidul
 in trecut Legionar

16. Starea sănătății (ce defecte fizice și psihice are)

SEMNALMENTE: talia 1.75 m. fruntea înaltă nasul drept gura largă
 fața rotundă ochii albaștri părul negru sprâncelele negre barba scurtă
 urechea mare mustața scurtă semne particulare Cicatrice deosebite

SITUAȚIA JURIDICĂ:

a) ANTECEDENTELE PENALE

Dacă este infractor din orice

b) PREVENIT, depus de Parch. Trib. M. Buc. cu mandatul de arestare
 Nr. 1213 / 1952 pentru faptuelt cantabil în casa art. 207 cp
 Descrierea pe scurt a faptului

Prin ordonanța definitivă Nr. 43219-6-1952 emisă de
 ramaș sub stare de arest până la terminarea judecării.

c) INTERNAT, de către Reg. Buc. cu ordinul Nr. 43219-6-1952

Se mai menține ca prevenit cu mandat de arest N-rele

Esiri provizorii
 Reprimiri din esiri provizorii
 Pedepze disciplinare
 Purtarea Cum a muncit
 Esiri definitive Es de la 10.4.1952 la Cantabil

Sursa: Institutul de investigare a crimelor
 comunismului
www.iiccr.ro

DESCOPERITORUL TEZAURULUI GETO-DAC

Trîna Alexandru, 69

ani, nov. 2007

C.A. Bună ziua!

T.A. Bună ziua!

C.A. Cum vă numiți?

T.A. Trîna Alexandru.

C.A. Câți ani aveți?

T.A. 69 ani.

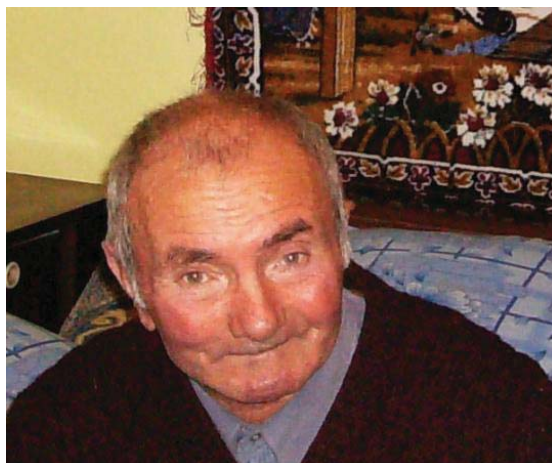
C.A. Dumneavoastră sunteți descoperitorul mormântului geto-dac, de la Peretu?

T.A. Da!

C.A. Povestiți-ne cum ați descoperit acest mormânt!

T.A. Da, vă povestesc.

Eram la arat, era o măgură mai mare și nu puteam să urcăm apa sus pe ea și inginerul

principal de la grădină m-a pus să întinz pământul în părți, ca să udăm. Și eu aveam tractorul cu lama în față și plug pe spate, aram și împrăștiam pământul în dreapta, în stânga. Arând acolo, am găsit în plug o tavă, de aramă am zis că e, am aruncat-o. Am zis că e..ce e...o tavă, am aruncat-o alături. După aia am mai tras vreo două brazde, am împins și l-am lăsat așa că mai aveam alte treburi. Mai târziu, pe seară a venit inginerul, astaa..., pândaru, paznicul. A văzut ce făcusem eu acolo și dând ocol pe acolo a văzut în canalul ăla, tava aia de am găsit-o eu. A luat-o și a dus-o la coșar. Eu am termenat, iar dimineața când m-am dus la lucru. Inginerul, șeful de echipă al grădinii, constructorul de la solarii, eram vreo 5 inși acolo. Tot paznicul a zis, trebuie să fie ceva acolo, nu se poate și am mers toți acolo. Erau 100 m de la coșar, până la măgură. Am început să împing iar pământul, să îl împrăștii, am dat de două ori și am luat în lama

plugului, ca un cazan din ăsta de lapte. În el am găsit niște paftale cât catarama la curea, 7, 8, 10, câte o fi fost în el. Am mai găsit tot în el și 2 căni de băut apa. Mai târziu ne-am oprit, am zis că trebuie să vie cineva aici, inginerul ne-a oprit, noi ne-am dus la treburile noastre, iar el a anunțat pe ăștia de la Roșiori de la Muzeu. Au venit, s-a uitat unde s-au găsit piesele alea.

La câteva zile au venit, au luat oameni cu ziua

și au zgârmat, era și unul Moscalu. Piesele astea nu erau băgate în pământ, erau la suprafața pământului și strânsă măgura pe ele. Coifurile alea le-au găsit ei. Coiful găsit era din argint și avea niște flori suflate cu aur. Au mai găsit oase de cal, că a fost cu șareta îngropat. Era și vatră de foc, se cunoștea cărămida arsă, alea le-a descoperit ei, nu le-am găsit eu.

Două săptămâni au stat la mine în gazdă și aici aduceau tot inventarul ăla, Emil Moscalu, arheologul a stat la mine, venea de la muzeu de la București.

Nu am fost recompensat cu nimic că am găsit alea, m-au cercetat, dar nu au găsit nimic, eu aruncasem alea, dacă nu spunea inginerul la muzeu, rămânea așa.

Interviu realizat de elevul Caragea Adrian, cls.a VIIIa B

TEZAURUL GETO-DAC DESCOPERIT LA PERETU

*Obiecte din argint aurit aflate în inventarul
arheologic al mormântului princiar geto dac de
sec, IV î. Hr.,
descoperit la Peretu*

TEZAUROL DE LA PERETU

Vânătoru Marian, în Monografia Comunei Peretu

Cea mai importantă descoperire de pe teritoriul comunei din aceasta perioadă, a fost făcută de mecanizatorul Alexandru Trîună, în luna noiembrie 1970, când, nivelând cu

lama tractorului o măgură, a dezvelit un mormânt geto–dac, din secolul al IV–lea î. Hr. în partea de Est a satului, la circa 1 km depărtare de actuala vatră a localității.

Imediat a fost anunțat Muzeul județean din Alexandria și a sosit la fața locului, Corneliu Beda, muzeograf, iar în ziua următoare a sosit arheologul, Emil Moscalu, de la Muzeul de Istorie Națională, din București. Cercetătorii au stabilit că este un mormânt tumular de înhumație traco – getic,

aparținând unui reprezentant al arisocrației locale sau al unui șef de trib. Acest mormânt a avut probabil o infrastructură de lemn și două camere funerare. În prima s-au găsit „osemintele unui șef războinic și un bogat inventar format din: obiecte de ceramică, vârfuri de săgeți, cuțite din fier, vase de bronz, de factură grecească, precum și un important tezaur din obiecte de argint aurite, depus într-un vas de bronz acoperit”.

Tezaurul, aflat astăzi la Muzeul de Istorie Națională a României, este „alcătuit din 50 de obiecte din argint placat cu aur, printre care un coif de argint aurit, în greutate de aproximativ 750 de grame”. Coiful este de tip traco – getic, cu decor specific „cu motivul călărețului și cel al păsării de pradă cu ierbivorul în gheare”, cu motive geometrice și florale. Alături de coif au mai fost găsite: „un cap omenesc de argint al cărui gât poate fi vârf de oiște sau de sceptru, vase de argint, fibule

tracice și vase de bronz de factură grecească, aplice din argint, ovale, reprezentând lupta dintre animale și în formă de rozetă, terminate cu protome de animale”.

În cea de-a doua cameră funerară au fost găsite scheletele a doi cai și a doi câini, precum și 6 obezi din fier, piese componente ale unui car de luptă, vechi de peste 2300 de ani. Mormântul de la Peretu cuprinde și piese unicate: carul de luptă din fier și o piesă de argint ce reprezintă un personaj, o zeitățe sau masca mortuară a căpeteniei. Faptul că nu departe se află localitățile: Albești, Roșiorii de Vede și Orbeasca de Sus (toate în județul Teleorman), unde au fost descoperite cetăți getice „se poate formula ipoteza că mormântul aparținea unei căpetenii de triburi traco – getice, uniune care cuprindea un teritoriu întins”. Descoperirea de la Peretu are o valoare deosebită, pe de o parte, pentru că demonstrează altă variantă de mormânt traco –

getic, în lemn, decât cel de la Agighiol, apoi pentru că stabilește legătura între tezaurele din Dobrogea, din Câmpia Munteană și cele de la Craiova și de la Porțile de Fier, multă vreme puse sub semnul îndoielii”.

Povestea muzeului școlar

Școala cu cls. I-VIII Peretu, a finalizat în februarie 2008 proiectul „Conservarea Patrimoniului Cultural Local”, inițiat și coordonat de prof. Florea Cătălin Ionuț, având ca parteneri de bază: Muzeul Județean Teleorman (d-na dir. Țițăreanu Ecaterina, Țânțariu Constantin, Mirea Pavel, Zaharia Pompilia, Apope Ștefan) și Primăria Com. Peretu (dl. primar Olteanu Ionel),

iar elevii au fost coordonați în acțiunea de colecționare, restaurare și catalogare a obiectelor de patrimoniu de către d-nii profesori de istorie Vînătoru Marian (autorul Monografiei Com. Peretu) și Florea Cătălin –Ionuț (responsabil cu integrarea europeană a școlii). Dintre elevii care s-au implicat cel mai mult în proiect amintim pe: Stroe Mirela (cele mai multe interviuri cu veteranii de război), Purcărea Sorin (cele mai multe obiecte donate de un elev), Dogaru Daniel (cel mai vechi exponat – toporaș de piatra), Dimancea Gabriela, Matei Eliza (amenajarea spațiului expozițional), Zamfir George, Velea Ionuț și Mihai, Tudorică Florin, Drăcșanu George, Iaurum Cătălin, Ghimfus Lucian, (conservare obiecte) și alte sute de elevi. Au colaborat toate cadrele didactice: Director Rădoi Magda Adriana (achiziționarea sistemului de supraveghere video), Dobrescu Constantin (amenajarea tehnică a spațiului), Duman Laura

(scanare fotografii vechi), Stoian Mihaela și Neagu Silvia (analiză chestionare), Dimancea Silvia (documente notariale), Vînătoru Mariana, Caragea Alexandra, Trăistaru Georgica, Dîrmină Ștefana și Alina (amenajarea exponate) Sonia Dincă, Mototone Cristiana, Trîină Ștefan (operațiuni diseminare), Cucu Mihaela, Almăjanu Mihaela, Trașă Georgica, Proorocu Maria (colectare fotografii), Ghizdăvescu Alexandru (comemorare eroi la monument, cântece patriotice) Bădescu Marian (cântece populare cu elevii). Din partea comunității locale s-au remarcat preotul Mînzină Marian (obiecte creștine ortodoxe) și dn-a Olteanu Maria (peste 80 de obiecte donate).

La realizarea proiectului asistența a fost oferită de dn-a inspector Nicoară Angela de la ISJTR. Bani pentru proiectul prin care s-a realizat un muzeu școlar au fost câștigați prin participarea la concursul de Granturi Pentru Dezvoltare Școlară,

competiție națională pentru școli și licee, organizată de Ministerul Educației și Cercetării în anul 2007.

Prin acest proiect școala a fost dotată cu: sistem supraveghere video cu 16 camere, laptop, multifunctional HP, videoproiector, home cinema, camera filmat DVD, aparat foto digital, reportofon și termohigrometru digital pentru sala de expoziție. Valoarea Proiectului este de 28195 lei din care 21690 lei câștigați de școala prin proiect și 6505 lei fonduri de la Primăria Peretu. Agentul economic SC Costea SRL Dide a asigurat protocolul, iar SC ȚicăTranscom SRL a făcut reducere 10% la unele produse pentru conservare-restaurare obiecte.

În anul 2009 au fost donate obiecte interesante: cămașă de noapte veche de peste 100 de ani donată de Almăjanu Floarea (îngrijitor școală) și a aparținut unei vecine a sa; un instrument muzical de suflat donat de fam. Țică ai

cărei membri au făcut și fac parte din fanfara adventistă din comună.

Iată că proiectele educaționale derulate în Școala cu cls.I-VIII Peretu își dovedesc sustenabilitatea în timp, datorită dăruirii cadrelor didactice, implicarea elevilor și a comunității locale.

Premiul al II lea la nivel național

În anul școlar 2009 – 2010, Proiectul „Conservarea Patrimoniului Cultural Local” a câștigat Premiul al II lea, la Gala Premiilor în Educație 2009 Fundația Dinu Patriciu, o finanțare de 5000 euro. Banii au finanțat un nou proiect educațional: *„Activitățile educative interactive, un liant între școală, elevi, familie, comunitate”* inițiat și coordonat de prof. Florea Cătălin Ionuț.

Așadar, prin acțiunile educative ale domnului profesor de istorie unitatea școlară din mediul rural

și-a îmbogățit baza didactică la fel ca unitățile școlare de prestigiu din țară:

- 1. Tablă interactivă pe sistem touchscreen.*
- 2. Sistem de evaluare interactivă cu 24 telecomenzi pentru elevi.*
- 3. Conectarea la internet a laboratoarelor de informatică din școală.*
- 4. Notebook și scanner ultraportabile.*
- 5. 5 panouri expoziționale pentru muzeul școlii, folosite de elevi în prezentarea propriilor lucrări artistice pe diverse teme.*
- 6. Echipament sportiv: 5 table de șah, 12 maiouri de antrenament, 2 mingi baschet, 2 plase coș baschet, 2 mingi handbal, 2 mingi fotbal.*
- 7. Website școala.*
- 8. Revista școala.*

Ilustrație cu prima testare a tablei interactive cu touch-screen de către eleva Medințu Ruxandra, cls. a VIa C

Concluzii

În această cercetare au fost aduse elemente noi, prin faptul că elevii au participat direct în descoperirea informațiilor istorice, datorită realizării interviurilor cu martorii oculari la evenimentele istorice.

Integrarea istoriei locale în istoria națională s-a realizat prin folosirea cu succes a materialelor înregistrate în cadrul lecțiilor de istorie. Elevii au avut o mare curiozitate pentru istoria locală, astfel au fost mult mai receptivi la tematica istoriei naționale și universale.

Cercetarea a deschis noi perspective tematice și/sau metodologice în folosirea istoriei orale pentru îmbogățirea patrimoniului cultural local din comuna Peretu, jud. Teleorman.

Obiectivele propuse au fost realizate în totalitate.

Bibliografie:

Cărți:

Atkinson Robert, *Povestea vieții, interviul*, Ed. Polirom, Iași, 2007

Stan Lavinia Snejana, *Migrație și memorie în sec. XX*, curs univ, UBB Cluj Napoca, 2005.

Șerdan – Orga Valentin, *Introducere în biblioteconomie*, Ed. Argonaut, Cluj – Napoca, 2004.

Idem, *Rezistența anticomunistă în România*, curs univ, UBB Cluj Napoca, 2005

Vînătoru, Marian, Vînătoru, Mariana, *Monografia Comunei Peretu*, Ed. Teleormanul liber, Alexandria, 1997.

Vînătoru, Marian, Vînătoru, Mariana, *Monografia Școlii Peretu*, Ed. Tele Media Pres, Alexandria, 2010.

Vînătoru, Marian, Vînătoru, Mariana, *Monografia Grădiniței Peretu*, Ed. Tele Media Pres, Alexandria, 2011

Articole în volume colective sau presă:

Radosav, Doru, „*De la mărturia orală la depoziție sau două modalități de apropiere a trecutului*” în Anuarul de istorie nr.10, Cluj – Napoca, 2008

Portelli Alessandro, *Istoria orală ca gen*, în A.I.O., vol. XII, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 2010

Costea, Ionuț, *Allesandro Portelli și istoria orală*, în A.I.O., vol. XII, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 2010

Interviuri:

1. Lătărețu Dumitru, veteran de război, interviu realizat de eleva Stroe Mirela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.

2. Almăjanu Marin, veteran de război, interviu realizat de elevul Almăjanu Cătălin și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
3. Geanaliu Grigore, veteran de război, interviu realizat de eleva Stroe Mirela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
4. Geanaliu Gheorghe, veteran de război, interviu realizat de eleva Stroe Mirela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
5. Cîrnaru Ilie, veteran de război, interviu realizat de eleva Stroe Mirela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.

6. Boroseanu Vasile, veteran de război, interviu realizat de elevul Tudorică Florin Ionuț și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
7. Licu Marin, veteran de război, interviu realizat de eleva Chirca Alexandra Claudia și Almăjanu Raisa, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
8. Ciucă Ion, veteran de război, interviu realizat de elevul Caragea Adrian și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
9. Chiriță Ilie, veteran de război, interviu realizat de eleva Chirca Ionela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.

10. Matei Ion, veteran de război, interviu realizat de eleva Stroe Mirela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
11. Ciocîlteanu Florea, veteran de război, interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț și eleva Vasile Adriana, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
12. Almăjanu Gheorghe, veteran de război, interviu realizat de eleva Chirca Ionela și prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
13. Almăjanu Elena, soție veteran de război, interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.

14. Vasile Stancu, veteran de război, interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
15. Trîână Alexandru, descoperitorul tezaurului de la Peretu, interviu realizat de prof. Florea Cătălin Ionuț, Peretu, Jud. Teleorman, înregistrare video și audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.
16. Almăjanu Dumitru Iulian, fiul lui Almăjanu Dumitru, rănit pe front în al II – lea război mondial, interviu realizat de eleva Medințu Ruxandra, clasa a VIIa C, Peretu, Jud. Teleorman suport scris, Arhiva muzeului Școlii Peretu
17. Caragea Paul, fiul fostului deținut politic în perioada comunistă, Caragea Florea, interviu realizat de elevele Vasile Ștefania și

Medințu Denisa, cls. a VIIIa A, înregistrarea audio, Arhiva muzeului Școlii Peretu.

ANEXE

Anexa nr. 1

Ghid de interviu pentru veteranii de război

1. Bună ziua, sunt eleva/ul și lucrăm la un proiect pentru școală, dumneavoastră cum vă numiți?
2. Sunteți de acord să participați la un interviu?
3. Sunteți veteran de război?
4. În ce perioadă ați făcut armata?
5. Ați fost pe front?
6. Ați fost rănit sau în pericol de moarte?
7. Cum era mâncarea soldaților în perioada războiului?
8. La cât timp ajungeau scrisorile către cei dragi?
9. Povestiți-ne o întâmplare deosebită din război?
10. Cu ce mijloc de transport v-ați întors acasă?
11. Cum v-a așteptat familia?
12. Este războiul folositor omenirii?

13. Un mesaj pentru elevi puteți să ne spuneți?

14. Aveți ceva împotriva ca acest interviu să fie folosit la lecțiile de istorie?

Vă mulțumim!

Anexa nr. 2

Ghid de interviu pentru descoperitorul tezaurului geto dac de sec. IV î.Hr. de la Peretu

1. Bună ziua, sunt eleva x...și lucrăm la un proiect pentru școală, dumneavoastră cum vă numiți?
2. Sunteți de acord să participați la un interviu?
3. Dumneavoastră sunteți descoperitorul mormântului princiar geto dac din sec. IV î.Hr. de la Peretu?
4. În ce an l-ați descoperit?
5. Cum s-a întâmplat?
6. Ați fost cercetat de autorități?
7. Ați fost recompensat?
8. Nu ați fost tentat să nu spuneți nimic și să păstrați din obiecte?
9. Ce obiecte ați văzut?
10. Unde sunt obiectele descoperite?

11. Aveți ceva împotriva ca acest interviu să fie folosit la lecțiile de istorie?

Vă mulțumim!

Anexa nr. 3

Soldați în bălci, la fotograf¹

Soldați români în război²

¹ Album foto Ivănescu Alexandru

² Album foto elev Purcărea Sorin.

Anexa nr. 4

Echipament ostaș³

Ostași la raport⁴

³ Album foto prof. Duman Laurenția

⁴ Album foto muzeu școlar

Anexa nr. 5

Legitimatie de veteran de război Vasile Stancu⁵

Tanc rusesc pe frontul de Est 1943⁶

⁵ Arhivă personală a elevei Vasile Ștefania, clasa a VIIIa A, 2012

⁶ Sursa: internet

Anexa nr. 6

Cenzura corespondenței ostașilor cu familia

9 Iulie 1941
Tributul nostru și sot
Alexandru ești că am primit
două c.p. am primit și foarte
ne am bucurat când am auzit că
ești sănătos, Alexandru când scrii pu
data luna și ziua pe scrisoare, noi
suntem sănătoși cu întreaga familie
vitele sunt sănătoase, timpul este fo
brun, am primit 3 poștane și mi
este am primit și de la sora scri
trime 300 lei, teie mai des, ca să

Arhivă personală eleva Olteanu Andra, cls. a VIIaC

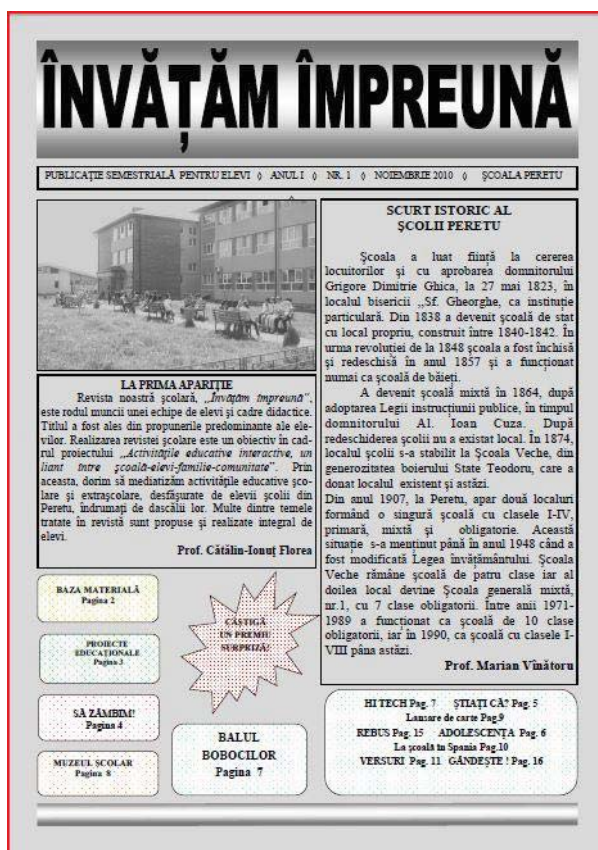

Muzeul școlar Peretu

Anexa nr. 8

Proiect educațional „Activitățile educative interactive, un liant între școală, elevi, familie, comunitate.”

Revista Școlii Peretu

Website Școala Peretu

<http://scoli.didactic.ro/scoala cu clasele i viii peretu peretu>

Cuprins

Introducere	4
AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL,	12
MĂRTURII DE LA VETERANII DE RĂZBOI	12
MĂRTURII DE PE FRONTUL DE EST	12
Lătărețu Dumitru	12
Almăjanu Marin	14
Geanaliu Grigore	21
MĂRTURII DE PE FRONTUL DE VEST	23
Geanaliu Gheorghe	23
Cîrnaru Ilie	30
Boroseanu Vasile	37
Licu Marin	45
Ciucă Ion	53
Chiriță Ilie	59
Matei Ion	63
Ciocâlteanu Florea	67
Almăjanu Gheorghe	82
Almăjanu Elena	85
Vasile Stancu	87
Miracole pe front	90
Florea Caragea, fost deținut politic în perioada comunistă	97
DESCOPERITORUL TEZĂURULUI	102
GETO-DAC	102
Trîină Alexandru	102
<i>TEZĂURUL DE LA PERETU</i>	107
<i>Vînătoru Marian, în Monografia Comunei Peretu</i>	107
Povestea muzeului școlar	111
Premiul al II lea la nivel național	115
Concluzii	118
Bibliografie	119
ANEXE	126

Cătălin Ionuț A. Florea s-a născut la 10 iunie 1978 în Alexandria, este fiul lui Aurel și Maria din Com. Orbeasca, Sat Orbeasca de Jos, Județul Teleorman. Este absolvent al Facultății de Istorie din cadrul Universității Creștine Dimitrie Cantemir București, cu licență obținută la Universitatea București (de stat), Facultatea de Istorie (2002). Locuiește în Alexandria, este căsătorit cu Monica și are o fetiță Teodora.

A debutat în învățământ la Școala cu cls. I-VIII Orbeasca de Sus în anul școlar 1999-2000. În prezent este încadrat la Școala Peretu și Școala nr. 5 Alexandria. A parcurs etapele perfecționării didactice: Gradul Didactic Definitiv în anul 2004, Gradul Didactic II în anul 2008, în anul 2011 a urmat cursul Postuniversitar „*Trecutul de lângă noi. Istoria orală a comunităților locale*”, organizat de Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea Babeș - Bolyai, Cluj-Napoca, în 2011 a obținut Gradul Didactic I prin realizarea lucrării monografice de specialitate, despre Com. Orbeasca.

A coordonat reviste ale elevilor de la Școala Răsmirești (2001, 2002, 2003), Școala Călugăru (2004), Școala Valea Cireșului (2004), Liceul Agricol Roșiorii de Vede - *Clipe* (2005), Școala Poeni (2006), Școala Peretu - *Învățăm împreună* (2010, 2011). A câștigat cu elevii, pentru Școala Poeni în anul 2006 Premiul al III lea, la concursul „*Străbunii noștri, mândria rădăcinilor, memoria fotografiei*” organizat de Fundația Ileana, un aparat foto digital Kodak, folosit pentru realizarea revistei școlare. A realizat și depus documentația, obținând finanțarea, în cadrul programului Ministerului Educației „*Granturi Pentru Dezvoltare Școlară 2007*” pentru proiectul „*Conservarea Patrimoniului Cultural Local*” la Școala Peretu, în valoare de 21690 lei (6614,27 Euro), cofinanțat de Primăria Peretu cu 6505 lei, peste valoarea grantului. Partener de specialitate a fost Muzeul Județean Teleorman (anul 2007). În anul 2009, proiectul menționat, prin care s-a realizat un „*muzeu școlar*” și a fost dotată școala cu mijloace moderne didactice audio-vizuale, a câștigat Premiul al II lea la Gala Premiilor în Educație 2009 Fundația Dinu Patriciu (5000 euro), la categoria „*Cel mai bun proiect educațional în ultimii 2 ani*”. Fodurile au fost folosite pentru un nou proiect educațional (anul 2010): „*Activitățile educative interactive, un liant între școală-elevi-familie-comunitate*”, prin care s-a achiziționat o tabla interactivă cu touch-screen Interwrite, un sistem de evaluare interactiv cu telecomenzi, materiale didactice, echipament sportiv, echipament IT, conectarea la internet a laboratoarelor de informatică, realizarea unui spațiu de comunicare online, website, revistă școlară.

<http://filedeistorie.ucoz.ro/>